

PABALTIEČIŲ
KOMITETAS
POSĖDŽIAVO

Washingtonė vasario 18 d. įvyko Bendrojo Amerikos Pabaltiečių Komiteto posėdis. Šis komitetas veikia nuo 1961 m. ir jis sudarytas iš Amerikos lietuvių, latvių ir estų centrinių tarybų atstovų. Komiteto pirmininką paskiria kiekviena tautybė vieneriems metams rotacine tvarka. Praeitais metais šiam komitetui teko pirminkauti lietuviams ir jo pirmininku, Altos valdybos pavestas, buvo dr. Jonas Genys.

Bendrasis Amerikos Pabaltiečių Komitetas buvo ypačiai suaktyvines savo veiklą praėjusiais metais, kai komiteto viešųjų ryšių direktoriumi buvo pakviestas lietuviams gerai žinomas, plačios politinės veiklos vyras Edvardas Šumanas. Komiteto egzekutyvas, sudarytas iš Washingtonė gyvenančių pabaltiečių atstovų, turėjo savo posėdžius kas savaitę.

Į šį metinį komiteto posėdį vasario 18 d. buvo suvažiavę Amerikos pabaltiečių tarybų pirmininkai su bent trimis ar keturiais kitais atstovais. Jame dalyvavo Amerikos Latvių Tarybos pirmininkas dr. Ilgvars Spilners, Amerikos Estų Tarybos pirmininkas Ilmar Pleer, o negalėjusių atvykti Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką dr. Kazį Bobelį pavadavo dr. Kazys Sidlauskas, kuriam teko šiam posėdžiui pirmininkauti. Posėdyje dalyvavo ir šio komiteto ilgamečiai veteranai: Latvijos Gunars Meierovics ir estai Heikki Leesment bei Buschman. Iš lietuvių dar posėdyje dalyvavo Altos valdybos vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas, dr. Jonas Genys ir Edvardas Šumanas su poniu.

Šiam metiniam posėdžiui buvo paisulyta labai plati darbotvarkė su tarybų pirmininkų įvadiniais žodžiais, veiklos apyskaitomis ir diskusijomis dėl pačių svarbiausių šiuo metu komiteto rūpestingai vykdomų darbų, būtent, dėl komiteto JAV Kongrese propaguojamų rezoliucijų Baltijos valstybių užgroboimo nepripažinimo reikalų ir dėl Liberty radijo baltų kalbomis transliacijų iš Muencheno.

Be to įvyko diskusijos emigracijos, politinių kalinių laisvinimo ir paties komiteto geresnių ryšių su savo centrinėmis organizacijomis klausimais.

Visų trijų tautinių tarybų atstovai pareiškė pasitenkinimą dėl ryšių direktoriaus Edvardo Šumano veiklos ir pageidavo, kad jis tose pareigose pasiliktu ilgesnį laiką.

Posėdžio pabaigoje buvo diskutuojamas tolimesnis Bendrojo Amerikos Pabaltiečių Komiteto veiklos finansavimas ir padarytas ateinančių metų biudžeto pasiūlymas, kurį turi tvirtinti centrinės organizacijos.

Sekantiems metams komitetui pirmininką turi duoti estų grupė, todėl baigiantis posėdžiui dr. K. Sidlauskas posėdžio pirmininkavimą perdavė Amerikos Estų Tarybos pirmininkui Ilmar Pleer, kuris taręs uždaromąjį žodį, pranešė, kad nuolatinį pirmininką kitiems metams dar turi paskirti estų taryba. ALT Inf.

Lietuvos Generalinio Konsulo, VLIKo ir Lietuvos laisvės komiteto Vasario 16-sios priėmimo Carnegie Endowment New Yorke dalyvavo apie pusantro šimto svečių, kurių tarpe buvo Lietuvai draugingų valstybių konsulai, New Yorko miesto ir valstijos valdžios atstovai, kaimyninių valstybių egziliuotų organizacijų vadovai ir lietuvių visuomenės bei jaunimo organizacijų atstovai. Nuotraukoje priėmimo dalyvavę svetimų valstybių konsulai. Iš kairės: Estijos Atstovas ir Gen. Konsulas E. Jaakson, Babados Gen. Kons. G.C. Springer, Panamos Gen. Kons. Ambasadorius J.A. Stagg, Haiti Gen. Kons. W. Florestal, Urugvajaus Gen. Kons. H. Goyen-Alver, Lietuvos Gen. Kons. A. Simutis, Kinijos Gen. Kons. Ambasadorius K.C. Shah, Estijos Konsulas A. Linkhorst. Binkins nuotr.

ŽINGINĖ Į TAIKĄ

Kissingerio politika Artimuose Rytuose

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Turint galvoje, kad dar prieš kelis metus taika Artimuosiuose Rytuose atrodė visai neįmanoma, nūdienė būklė duoda nemažą kreditą Valstybės Sekretoriaus Kissingerio politikai. Kaip daugelis stebuklingų dalykų ji yra visai paprasta: jei taika neįmanoma, reikia išvengti karo. Jei to negalima pasiekti iš karto, reikia prie užsibrėžto tikslo artėti žingsnis po žingsnio. Atrodo, kad paskutinė Kissingerio viešnagė Artimuosiuose Rytuose, jei pati ir nebuvo naujas žingsnis, tai bent paruošė jam dirvą.

Žinginė į taiką yra sustojusi, nes Egiptas pageidauja naujo Izraelio pasitraukimo iš Sinajaus, bet mainais nenori duoti užtikrinimo, kad ateityje nesigriebs karo veiksmų prieš Izraelį. Bet kam Izraeliui pasitraukti iš patogių pozicijų, jei karas ateityje neišvengiamas?

Padėti dar komplikuoja faktas, kad Egiptas negali užtikrinti taiką Izraeliui, neišduodamas bendrų arabų interesų, nes tuo atveju paliktų Izraelio valdyme kitas jo oupuotas sritis. Egiptas to negali daryti, nes priklauso nuo naftos turinčių arabų valstybių paramos. Tiesa, jei naujas Izraelio pasitraukimas Egiptui atiduotų dabar izraelitų valdomos naftos šaltinius, tai, plus Suez kanalo atidarymas laivininkystei, Egiptui duotų apie 800 milijonų dolerių papildomų pajamų į metus, kas eventualiai jį padarytų mažiau priklausomą nuo kitų arabų valstybių pagalbos negu dabar.

Iš kitos pusės, Egipto prezidentas Sadat turi ir vieną argumentą prieš savo rėmėjus: kol kas jis ir norėdamas negalėtų kariauti su Izraeliu, nes Sovietų Sąjunga nedavė jam tam reikalingų ginklų. O toji jų neduoda, nes Sadatas kartu su tais ginklais nenori išieiti sovietų "patarėjų", kuriuos sykį išvarė. Dėl to Brežnevas atšaukė savo vizitą į Egiptą.

Tokiaje situacijoje Maskva nutarė griebtis naujos

iniciatyvos, skirtos visai sustabdyti Kissingerio žinginę. Ji atnaujino ginklų tiekimą Egiptui, pradėdama be sąlygų siūsti MIG-23 lėktuvus. Tie esą lygūs ar net geresni už Izraelio turimus amerikiečių "phantomus" - F 4. Tokiais MIG-23 lėktuvais jau yra apginkluotos sovietams draugiškesnės arabų valstybės Sirija ir Irakas. Apginklavus jais dar ir Egiptą, Izraelis, kad išlaikytų savo aviacijos pranašumą, turėtų gauti didesnius kiekius naujų amerikiečių lėktuvų F-15. Kartu Maskva pakartotinai pasiūlė tuojau sušaukti Ženevoje konferenciją, kurioje dalyvautų visi taika Artimuosiuose Rytuose suinteresuoti. Washingtonas iš principo tokiai konferencijai neprieštarauja, tačiau prieš jai susirenkant norėtų padėti jai pagrindus Kissingerio tarpininkavimu, kas, žinoma, išskiria sovietus iš tiesioginių derybų ir gresia juos pastatyti prieš įvykusį faktą.

Taip padėčiai susiklosčius, Kissingeris yra priverstas savo žinginę paskubinti. Bet kaip? Neatrodė, kad jis būtų radęs naują formulę. Viena išeitis būtų tokia: Sadatui negalint duoti taikos užtikrinimą Izraeliui, pastarojo baimė dėl ateities galėtų sumažinti pačios JAV, sudarydamos su Izraeliu apsigynimo sutartį ar duodamos kokią kitą garantiją. Teigiama, kad su tokia išeitimi sutiktų ir Sadatas. Formalios sąjungos su JAV ar jų garantijos tačiau prisibijo patys izraelitai. Tiesą sakant, tokių sutarčių istorija nelabai padrasina. Be to, dar niekas nėra visai tikras dėl pačių amerikiečių daugumos nusistatymo tuo reikalu.

ALT DELEGACIJA
VALSTYBES
DEPARTAMENTE

Altos atstovai: dr. K. Sidlauskas, T. Blinstrubas ir dr. J. Genys š. m. vasario 18 d. buvo nuvykę į Valstybės departamentą, kur turėjo pasikalbėjimą su Rytų Europos ir Baltijos valstybių skyriaus viršininku William Shepard.

Altos atstovai priminė jau anksčiau iškeltą reikalą apie Lietuvų tautos atstovybės įvedimą į Jungtines Tautas ir šia kryptimi daromas pastangas. Po to, kai šis tarptautinis forumas priėmė Palestiniečių Lais-

Portugalija slysta
komunnistų orbiton

BRONIUS AUŠROTAS

Dar prieš metus laiko reatas būtų mėginęs eiti lažybų, kad beveik diktatūrinė Portugalija, dešiniųjų konservatorių kontroliuojamas žvejų ir vaisių augintojų gražus kraštas, prisiglaudęs Iberijos pusiasalio vakarinėje dalyje ir skalaujamas Atlanto vėsinančių bangų, taip greitai riedėtų į komunizmo mirties slėnį. Po 1974 m. įvykusio Caetano vyriausybės nuvertimo, užvirė arši pirmavimo kova tarp socialistų ir komunistų. Sprendžiant iš š. m. II.17 Newsweek savaitraščio redakcinio-vedamojo būtu galima teigti, kad vadovavimą laikinai beveik laimėjo komunistai. Kuri partija iš kokių dvidešimties, besirengiančių grumtis, po 50-ties metų, laisvuose rinkimuose, nusiskins lauro vainiką, gana sunku žinoti, bet tenka prileisti, kad komunistai, kaip geriausiai organizuoti ir drausmingiausi, tikrai surinks žymią balsų daugumą. Tačiau pasakutiniams priešrinkimais mėnesiais į šią kovą dar gali įsikišti Fatimos Karalienė, ir nukreipti rinkiminę laimę, ne į kraštutinių komunistų, bet į vidurio kelio Socialistų Partiją.

Newsweek rašo, kad "Socialistų Partijos vadovas ir kartu dabartinės vyriausybės užs. reik. ministras Mario Soares labai aktyviai reiškėsi rinkiminėje arenoje. Jis bučiavo kūdikius, sveikinosi su visais sutinkamais asmenimis, kartu valgė karčią portugaliską sriubą, žodžiu darė viską, kad tik pristabdytų komunizmo bangą, grūmojančią nugarazdinti kraštą beviltiškoje komunizmo bedugnėje. Su savo bendradarbių pagalba, M. Soares paleido girdą, kad "Sov. S-ga skubotai pareikalavusi, kad Portugalija leistų iplaukti į savo uostus Sovietų laivus".

Pagal šią, atseit išgalvotą istoriją, Kremlius reikalauja, kad SSSR Atlanto žūklės laivynui būtų leista iplaukti į Portugalijos uostus, "degalų ir vandens paspildyti". Žinoma, NATO karo laivyno žinovai jau seniai pagrįstai įtaria, kad dauguma šių "žvejybos laivų" yra ne kas kita kaip elektroniški šnipinėjimo lizdai, tarnaujantieji SSSR agresijos tikslams. Būk tai, ši žinia, apie SSSR reikalavimus buvusi tyčia mesta visuomenės nuomonei prieš komunistus nuteikti. Vienas vakarų diplomatas taip pareiškė, "girdi pats faktas, jog sovietai gali tokių lengvatų iš portugalų pareikauti, parodo, kad vakarų saugumas, dabar kaip tik telkiasi mažoje Portugalijoje".

Newsweek savaitraštis puoselėdamas prielaidas apie komunistų galimybes laimėti š. m. balandžio rinkimus į konstitucinį seimą, taip rašo: "Sunku būtų patikėti, kad komunistai, naudodamiesi rinkiminiu lapeliu, šiandien laimėtų Portugalijoje. Pagal surinktus balsiškų duomenis, komunistai gali surinkti daugiau 15% visų balsų. Mat, po taip vadinamos "Gėlių Revoliucijos", jaunieji karininkai vis dar tiki į jiems pavestą uždavinį ir jų tautiečiams duotą pažadą, kad "jie ves Portugaliją demokratišku keliu".

Yra žinoma, kad nuosaukių pažiūrų aukštieji karininkai taip pat remia socialistą Soares ir jo vedamą politiską kovą prieš komunistus. Tikima, kad pastarosiomis dienomis Soares bus laimėjęs žymią "politiškų kautynių" ir gerokai apkūles komunistus.

Galvojama, kad komunistai dėjo daug pastangų, jog rinkimai į konstitucinį seimą būtų nukelti vėlesnei datai: KP dar nesijaučia tvirta šiuos rinkimus laimėti. Tačiau vyriausybė nenusiėdusi ir rinkimai įvyks po metų, po Caetano valdžios pašalinimo. Esama kai kurių ženklų, kad Soares taip pat laimėjęs ir spaudos fronte: mat, kai kurie komunistams atsidavę laikraščiai dabar retkarčiais talpina prieškomunistinius straipsnius. Tačiau beveik visos Profesinės S-gos yra patekusios į komunistų vadovų rankas. Tiesa, naujai išleistas įstatymas leidžia S-gų nariams rinktis savo vadus laisvu balsavimu.

Tikima, kad pastarieji, nors ir ne per žymūs Soares laimėjimai, įtikino JAV valdžią, kad į Mario Soares tenka sudėti visas likusias viltis.

Mirė Justinas Mackevičius Chicagoje vasario 18 d., Standard Federal taupymo bendrovės steigėjas ir ilgametis jos pirmininkas. Buvo gimęs 1888 m. šilalėje. Į JAV atvyko 1905 m. Aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje, rėmė kultūrinį darbą.

Grupė dalyvių Lietuvos gen. konsulo, VLIKo ir LLK suruoštamame Vasario 16 minėjime New Yorke Carnegie Endowment salėje. L. Tamošaičio nuotrauka

LAIDOTUVĖS SOVIETINIŲ STILIUMI

ST. PERMINAS

I okupuotą Lietuvą sovietai įnešė savo visuotinio tvarkymosi chaosą. Pažvelkime į paskutinę žmogaus kelionę, į laidotuvių procedūrą. Prisimename laisvosios Lietuvos laidotuvių rimtį, darną ir organizuotumą. Kaip dabar? Ryškų atsakymą pateikia nusiminimo oktavose pragydes Rimantas Cemnolonskis, Švyturio bendradarbis.

Žurnalo dvidešimt trečiajame numeryje R. Cemnolonskis plačiai aprašo sovietinių laidotuvių bėdas, nesekmes ir... komizmą. Mat, stengdamiesi išstumti iš praktikos bet kurią religinę žymę iš paskutiniosios žmogaus kelionės į kapus, Kompartijos agitacinis skyrius kuria naujus laidotuvių kodus ir naujas sovietinių laidotuvių formas. 1969 metais Minties leidykla išleido knygelę 'Civilinės apeigos'. Tai turėjo būti vestuvių, vardinų ir laidotuvių vadovėlis-apeigynas. Žmonės sutiko tą 'Minties išleistą makulatūrą su juokais. Greta visokių agitacinių niekų per svarbiausias žmogaus gyvenime apeigas, knygelė siūlė netgi laidotuvių vainikų kaspinių iršų pavyzdžius. Jie buvo tokie: "Tu gyvenimu džiaug-tis mokėjai, bet mirties nu-galėt negalėjai", arba "Mir-tis neklausia, ar gali; pasi-šaukia, ir išeini", "Tu išėjai, sakei - sugrįši, bet kelią pa-stojo mirtis". Rašytojai dar siūlė ir partiniai - 'kryp-tingus' iršus.

Laidotuvių rūpinasi LTSR buitinio gyventojų aptarnavimo ministerija. Kai kur laidojama iš lavoninių. Kai kur yra laidojimo įstaigos. Yra tolimas panašumas į amerikiečių laidojimo sistemą. Tačiau viskas ir baigiama tuo tolimu panašumu. R. Cemnolonskis apmaudžiai prisimena garsų Petro Cvirkos plagiata iš Margerio rankraščio, romaną 'Frank Kruk'. Nors ir karikatūriškas tas Frank Kruko laidotuvių biuras, atsidusta Švyturio korespondentas, ten buvo tvarka, visi patarnavimai sujungti vienoje vietoje. Sovietinės laidotuvių įstaigos dar nesu-silaukė Frank Kruko iniciatyvos, sumanumo. Daug visokių bimbinės bei jokubkinės karalijos amerikonių lanko ok. Lietuvą, o vis ne-atvyksta su jais naujas Frank Kruk, kuris pamoky-tų 'buitinio aptarnavimo mi-nisteriją', kaip nuvežti į kapus mirusį pilietį.

Ant popierio viskas gražu. Paruošti velionies pa-

šarvojimo eskizai, yra i mag-netofoną įrašyti muzikiniai dalykai, įkapių sugestijos. Speciali įstaiga, kuri turi mylios ilgumo pavadinimą, "Sąjunginio techninės este-tikos mokslinio tyrimo insti-tuto Vilniaus filialo meni-nio konstravimo skyrius" (ir atsimink, piliet, tokį pavadi-nimą!) vis išleidžia laidotu-vių 'estetinio apipavidalini-mo' brošiūreles. Tačiau, skundžiasi R. Cemnolonskis, "Niekas nesirūpina realizuo-ti gerų sumanymų". Žmonės neturi nė užjuojautos kor-telių. Nėra 'autokatafalkų' karstą į kapus nuvežti. Gi, kur yra 'auto-katafalks', nėra motorvežimiu vežti paskui katafalką palydovus. Negi jie gali bėgti paskui motoru varomą sunkvežimį, vežantį karstą!

Viena iš skaudžiausių proble-mų... nabašninko nuskui-timas, jo barzdos, ūsų, plau-kų sutvarkymas. Gerai, jei-gu prieš mirdamas sumanus nabašninkas ima ir nusi-skuta. tuo jis sutaupo savo šeimai daugokai rublių. Lai-dojimo įstaiga neturi kirpė-jo. Tokiu atveju tenka ieš-koti... 'privatininko'. Šis, an-tisocialiai uždariaudamas, užprašo žvėrišką atlyginimą už nabašninko veido sutvar-kymą. Kaip atsimename, Frank Krukui nebuvo proble-mų su nabašninko barz-da ir ūsais. "Buitinio gyven-tojų aptarnavimo ministeri-ja", rašo Švyturio bendra-darbis, per tris tarybinio gy-venimo dekadas neparūpi-no mirusiems vadinamos 'lavo-no kosmetikos'. Ši sritis per-leista 'privatininkams'. Gal dėl to, kad sovietinė valdžia nepripažįsta Švento Petro rolės aname pasaulyje ir paleidžia į ten savo piliečius nenuskustus, nesušuokuotus. Jeigu Švento Petro nesa,

nėra prieš ką ir nabašninkus gražinti...

Neturi patrauklumo ir lai-dojimo įstaigos. Štai, rašo korespondentas: "I Vilniaus M. Melninkaitės gatvėje įsi-kurusią atsisveikinimo su mirusiais buveinę kasdien ateina žmonių, norinčių pa-šarvoti mirusius, tačiau pa-matę patalpas, numoja ran-ka ir daugiau nebegrižta..."

Jeigu tokia 'laidojimo bu-veinė' krašto sostinėje, ko-kios tos 'buvėinės' provinci-joje, kur dažnokai melžėjos baido mėšlinioje, iki padal-kų aukščio, buizoje? Apie tai kalba ir Švyturio bendra-darbis: "Žiemą prie šarvo-jimo patalpų apskritai sun-ku privažiuoti, o vasarą aplink jas veši dilgelės. Viduj tik nedidelis šarvoji-mo kambarelis. Nėra rūbė-nės, kitų patogumų. Varna, lėšomis apaugusi ir Molėtu rajono buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato šar-vojimo patalpų aplinka. Žvel-gi į jas, o į galvą smelkiasi įkyri mintis: Jei žino-čiau, kad mano dienos suskaiciuotos, prašyčiau ar-timųjų išgelbėti mane nuo tokio paskutinio atsisveiki-nimo..."

Daug yra komizmo sovie-tinėse laidotuviuose. Pav. lai-dojant sovietinį deputatą bemaž būtina orkestro pa-lyda. Reikia sugrąžinti sovi-etinių melodijų, internacio-nalą. Anykščių apylinkėje mirė didelis režimo šulas, deputatas J. Banys. Bet vie-tos 'dūdoriai' užlupo už dū-davimą du šimtu rublių, ir nė krust! Mat 'dūdoriai', kar ir kolūkyje, tvarkėsi 'privatininkiškai'.

Atrodo - sovietinių, su-valtybintų, laidotuvių orga-nizacija iki tol neišsimuš iš akligatvio ir chaoso, kol ne-parsikvies iš Amerikos ger-o graboriaus, sumanau Fran-ko Kruko.

GAMYBA IR BROKAS

Sovietinėje gamybinėje praktikoje nuolatos skamba 'broko' žodis. Brokas yra ga-minys, pareikalavęs medžia-gos ir darbo valandų, bet ne-tikęs naudojimui, išmesti-nas, nešas didelius nuosto-lius broką gaminančiai įmo-nei. Penkmetį baigiant so-vietai apsižiūrėjo, kad bro-kas ima nuslopinti visokių 'socialistinių lenktyniavi-mų' maršus. Tiesa nr. 29, va-sario 4 d. pasirodė su daug sakančių vedamuoju: 'Pro-dukcijos kokybei gerinti'.

-- Jeigu viena gamykla

pagamino 400 objektų, o kita gamykla pagamino 600 ob-jektų, -- klausia sumanus ir gerai aritmetiką žinas Tie-sos korespondentas, -- kiek objektų pagaminta? 1000! Ne taip, iš tūkstančio reikia atimti broką ir objektų bus mažiau.

Tačiau šamatos, apyskai-tose, sąvaduose kaip tikslai ir operuojama tuo fiktyvi-niu būkstančiu, broko iš-tūkstančio neišmetus! Tai yra būdingas sovietinio biu-kratizmo ir nerealių iliuzi-jų vaizdas. Gamybos bro-kas laikomas, planui įvykdy-ti, visai ne broku, bet gami-niu. Tol, aišku, kol tas brokas pasieks vartotoją.

Kaip pavyzdinga įmonė, kovojanti su broku ir brok-dariais, pristatoma Vilniaus radijo komponentų gamyk-la. Šioje gamykloje gami-nio etapai stebimi nuo kons-truktoriaus brėžinio ir gata-vos produkcijos sandėlio. Kaip didelį gamybinį atradi-mą, korespondentas nurodo naują gamyklos politiką. Pir-miau, broką suradę, išmes-davo jį ir tiek! Dabar gi, broką suradę, pradeda nag-rinėti broko atsiradimo vie-tą, ieškoti brokdario, aiš-kinti broko priežastį.

Sveikas protas leidžia pa-klausti: kur iki šiol, per dvi ilgas dekadas, buvo gamyk-los administracija, jeigu, broką gavę, neaiškino bro-ko atsiradimo priežasties!? Argi gamyklos techninės kontrolės biuro viršininkei L. Šusterovai, iki šiol nerū-pėjo atrasti broko gamini-mo priežasčių?

Atsakymas gaunamas spe-cifiniai sovietinis: gamykla smarkiai įsitraukė į 'socia-listinį lenktyniavimą'. Dar-bininkas varo kylį savo bend-radarbiui darbininkui: kuris

Ar aš Tau, sese, nesakiau?

Doleris, auksas ir sovietai

JURATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Nebeturėdamas pakanka-mai aukso tam, kad parėmus kaskart didesnę dolerio apy-vartą pasaulyje, Washingtonas kartą sugalvojo parem-ti dolerį ne auksu, o pra-mone. Tokio sugalvojimo pa-sekoje, doleris nustojo ne-kintamo pagrindo jėgos ir prasidėjo svyruojančio do-leriuo nuotykių.

Šią temą aptardama, 1972 metais rašiau: "... ekonomi-joje, psichologinio elemento svarba yra tokia didelė, kad žmonijai įprasti, mažiausiai 3.000 metų senumo, aukso garbinimo motyvai, staiga gali pasirodyti esą stipresni už modernios ekonomijos lo-giką".

Šiandieną, lyginant su auksu, dolerio vertės kriti-mas yra įspūdingas. Nuo US\$35 -- už unciją, per kelis metus kaina pakilo iki 180-ties dolerių už vieną aukso unciją!

Auksui įrodžius savo ga-lią, Washingtonas turėjo nu-silenkti. 1974 metų gruodžio mėnesį, po Martinikos kon-ferencijos, JAV-bės davė suprasti, jog jos grįžta prie aukso paremto dolerio prin-cipo.

Deja, dolerio padėtis tuo-met jau buvo tiek pašli-jusi, jog vienu paprastu pra-nešimu iš Martinikos mažai ką buvo galima atsiekti. At-rodo, kad dabartinė padėtis gaunasi sekanti: 1) teori-niai, doleris vėl tapo 'lyg tai' konversinė moneta paremta auksu; 2) aukso pirkimo-par-davimo transakcijos betgi li-ko tiek suvaržytos, jog dole-ris praktikoje 'lyg tai' nebė-ra svyruojanti, auksu nepa-remta valiuta; 3) tame nei paleisto nei pakarto dole-rio tampyme, pinigų vertė krito, krito, ir krenta toliau. Tragedija glūdi tame, jog

kartą sugriovus pastovų va-liutos aukso vertės santy-kį, kelio atgal nebėra. Padė-jus ant stalo popierinį pini-gą ir auksinę monetą, į auk-są bus žiūrima kaip į pas-tovią vertybę, o į popieri-nį pinigą kaip į trumpa-laikės vertės pirkimo prie-monę. Jokios ekonomistų akrobatikos tos paprastos, žmogiškos ir psichologinės tiesos nebepakeis.

Su dideliu susirūpinimu, anais 1972 metais, jau iškė-liau mintį, kad vieną didžiau-sių pavojų JAV ekonomijai šiuo metu sudaro sovietų aukso rezervai. Prisipažin-siu, jog ir anuomet, ir šian-dieną, ši klausimą aptariu su neslepianu išgasčiu.

Dirvos 94-tame numeryje, 1972 metais, nurodžiau, kad sovietai turi nemažą aukso kasyklų, bet, kad jų gamyba yra laikoma paslapyje. Pa-gal šių metų As. Press pra-nešimą, vieno žaliavų eks-perto, Charles R. Stahl, nuo-monė esanti, kad "aukso kie-kis kuris yra prieinamas ir tinkamas praktiškai ekspl-oatacijai Sovietų Sąjungoje svyruo-tų tarp 4.000 ir 5.000 milijonų uncijų"... "Suma viso aukso kuris buvo eks-ploatuotas pasaulyje nuo is-torijos pradžių yra 3.000 milijonų uncijų, o pagal mū-sų apskaičiavimus dar neiš-kasto aukso kiekis Pietų Af-rikoje svyruoja tarp 1.000 ir 1.500 milijonų uncijų".

Nėra abejonių, kad sovie-tai šiuo metu auksą eksploa-

tuoja. Pav. pernai, rugsėjo mėnesį, Tass agentūra ne-iškentė nepranešusi, kad Šiaurės Sibire, Kolymos ka-syklose buvo rastas dviejų kilogramų gryno aukso ga-balas. Tikslus to ypatingo radio svoris buvęs 2,098 kg. Iš to galima spręsti, kad pav. Kolymos kasyklų aukso gijos yra stebėtinai koncentruotos ir grynios, ir, kad jos yra eksploatuoja-mos.

Jau anais 1972 metais užklausiau Dirvoje ar so-vietai nepanorės "vieną gra-žią dieną paleisti į pasauli-nę apyvartą stiprią konver-sinę monetą, tuomi pažeis-dami vakarietiškų svyruo-jančių monetų padėtį?". Anuometinis klausimas pil-nai galioja ir dabar.

Iki šiol, sovietuose auk-so klausimas buvo ignoruo-jamas. Rublio vertę nusta-to sovietų valdžia arbitra-riniu būdu. Klausimu, ar rublį būtų galima paversti į auksą iš viso nėra: į tai yra žiūrima, kaip į buržu-azinį prietarą. Tačiau per-nai, Pravda staiga pradėjo garbinti auksu paremtų mo-netų vertę! (Žiūr. pav. 1974 metų lapkr. 5 d. Pravda). Kyla įtarimas, kad toks ne-tikėtas Pravdos dėmesys auksui nėra atsitiktinas ir nurodo, kad sovietai savo aukso rezervus bandys ko-kio nors būdu naudoti.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvų kailininką
Chicagoje

**NORMANĄ
BURŠTEINĄ**

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

PADĖKIME TIKINTIESIEMS LIETUVOJE

KIEKVIENAM LIETUVIUI GAVĖNOS LAIKE

dera paklausti save, ar esu lojalus

LIETUVOS KATALIKŲ REIKALAMS.

Jiems reikalinga mūsų kiekvieno pagalba. Atli-kime šią pareigą kiekvienas savo auka per Lietuvių Katalikų Religinę šalpą.

Savo aukas siųskite: LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID,

64-09 56 Road,
Maspeth, N. Y. 11378

Aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

LKRš Valdyba

Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.

Siunčiu savo auką

Persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje paremti \$.....

Parašas

Adresas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKŠAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne spausdinami straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

SOVIETINĖ OKUPACIJA NAIKINA LIETUVIŲ TAUTĄ

Sovietinė okupacija naikina Pabaltijo tautas. Genocidas turi dvi formas. Okupacijos pradžioje Maskva vykdė trėmimus ir žudymus. Vėliau, dėl sunkių gyvenimo sąlygų, pradėjo mažėti šeimos. Dingstant vaikingoms šeimoms, nyksta tautos prieauglius. Tauta mažėja. Į šį baisų periodą dabar įžengė lietuviai tauta. Kalbame apie šį genocidinį blogį remdamiesi sovietiniais šaltiniais. Tenka galvoti, kad tikroji lietuvių tautos nykimo padėtis baisesnė už sovietinio pareigūno aptariamąją. Tikroji padėtis tragiškesnė.

Vilniuje leidžiamas "Švyturys", nr. 23, idėjo pasikalbėjimą su LTSR Ministrų tarybos valstybinio darbo resursų naudojimo komiteto pirmininko pavaduotoju Vytautu Lukoševičiumi: "Trečias vaikas šeimoje — būtinas".

Su tipingu bolševikiniu cinizmu sovietinis pareigūnas žiūri į tautą kaip į darbo kadrų tiekėją. Visos demografinės negandos suvedamos į darbo jėgos parūpinimo problemą. Tautos prieauglio mažėjimas sunkina sovietinio penkmečio plano vykdymą. Todėl ir užkalbinamas tas tema kalbėti "darbo resursų naudojimo" istaigos pareigūnas.

Panaudodami Vytauto Lukoševičiaus duomenis, suponuojame, deja, labai tragišką mūsų tautos nykimo vaizdą. 1960 metais natūralus Lietuvos gyventojų prieauglis sudarė 41,000. 1968 metais gyventojų prieauglis buvo 28,000. 1973 metais prieauglis nukrito iki 23,000!

Pažymėtina, kad kalbama apie Lietuvos gyventojus. Lietuviams, atrodo, atskiro skaičiavimo netaikoma. Tad apie tautos nykimą galima kalbėti bendrame Lietuvos gyventojų prieauglio mažėjimo skaičiavime.

Labai palėgėjo vidutinis gyventojų amžius, todėl daug vyresnio amžiaus žmonių. Tai, tačiau, nepakeičia gyventojų mažėjimo rodiklius.

Mūsų gyventojų skaičius, — atvirai pareiškia V. Lukoševičius, — nustojo didėti ir linkęs mažėti. Demografams labai svarbus yra gyventojų reprodukcijos koeficientas, t.y. kiek tūkstančių to paties amžiaus moterų tenka gimdyvės amžiaus sulaukusiu dukterų. Lietuvoje šis koeficientas mažėja, artėdamas prie vieno. Sustabdyti tokį demografinį procesą sunku, kaip ir išibėgėjusį traukinti".

Genocidinės okupacijos sukurto gyvenimo sąlygos panašios į traukinį, kuris, be stabdžių, paleistas nuo įkalnio. Tikslai laisvojo gyvenimo sąlygoms esant žmonės gali turėti vaikingas šeimas, planuoti savo vaikų ateitį. Laisvojo gyvenimo sąlygose niekas nevadina tautos prieauglio darbo kadrus, "komunizmo statybos" rezervais. Vengdami vaikingų šeimų lietuviai tragiškai ir skausmingai boikotuoja bolševi-

kinės utopijos svaiojimus.

1960 metais Lietuvoje buvo 32,000 daugiavaikių šeimų, o 1973 metais tas skaičius nukrito iki 20,000. Ši demografinė krizė tolydžio gilėja. Išigali fatališkas nusistatymas neturėti vaikų. 1969 metais Statistikos tarnyba apklausinė 442 moteris, kurios (bendrai suvedus) pareiškė, kad šeima negalinti turėti daugiau 2.75 vaikų. V. Lukoševičius baiminasi, kad sekančioje kartoje lietuviai sustos tiekę darbo jėgos kadrus. Tragiškame lietuvų tautos mažėjime sovietai temato jiems reikalingų vergų parūpinimo mažėjimą! Ši problema jau šiandieną kelia okupantui rūpestį. Kolūkio darbo sąlygos atbaido jaunuosius ir jie gaivališkai bėga į miestus. 1967-1973 metais specialiuose kursuose kolūkiams išreniravo 123,000 mechanizatorių; tikslai 55,000 mechanizatorių paliko kolūkiuose. 68,000 pabėgo į miestą, paliko savo profesijas, "išdarbino" fabrikuose. Šiuo metu kolūkiams reikiama 2,000 autovairuotojų, 1,200 šaltkalvių ir kt. Panašių profesijų asmenų, be kurių žemės ūkio mechanizacija neneša naudos.

— Vargu ar galima tikėtis papildyti darbo išteklį iš kitur, — sako V. Lukoševičius. — Kitos respublikos taip pat stokoja darbo jėgos.

Neva pateisindamas slapta sovietinį genocidą, kuris apsireiškia darbininkų importu Lietuvon iš sovietinių teritorijų, V. Lukoševičius patvirtina lietuvių išvežimą į sovietines teritorijas:

— Mes netgi teikiame darbininkus kitiems šalies rajonams.

Tai nuostabi kalkuliacija: nors Lietuvoje trūksta darbo rankų, darbininkai iš Lietuvos eksportuojami į kitus rajonus, už Lietuvos sienų. Tai slapta lietuvių tautos genocidas.

Besirūpindami darbininkų prieaugliu ateiviai, bolševikai pradėjo mokėti vaikingoms šeimoms pašalpas: vaikams iki aštuonerių metų — po 12 rublių kas mėnesį. Bet ir čia su sąlyga, kad tėvų atlyginimas neviršytų 50 rublių kiekvienam nariui. Ši šykšti paskata iki šiol nuri apčiuopiamos įtakos. Taipogi ir nėsštumo bei gimdymo pašalpos. Tai, kaip prasiitaria pasikalbėjimo autorius: "tai neišspręs visų demografinių problemų".

Jaunimas vengia sunkaus, vergiško darbo žemės ūkyje.

— Kaime tikslai 21 procentas (jaunimo), — sako V. Lukoševičius. — "Yra kolūkių ir tarybinių ūkių, kur žemės ūkis faktiškai likęs be jaunų rankų. Lietuvos kaimui ima trūkti moterų. Visur mergaičių ir jaunų moterų yra mažiau, negu vyrų.

Mat, kolūkiuose nėra geriau apmokamų darbų moterims. Ši diskriminacija išvaro moteris į miestus. Sugriovę sveiką ir logišką laisvų darbų sistemą, bolševikai stato darbą virš

Be daugybės mūsų periodinės spaudos leidinių išėjimoje turime ir keletą politikos ir kultūros žurnalų, iš kurių ką tik skaitytojus pasiekė "Naujoji Viltis" 7 nr. apie kurį kalbant prisimena anksčiau N.V.-je minėti Dionizo Poškos žodžiai: "Kiekvienas sąmoningas žmogus turi tokį dvasioje ir kraujuje įgimtą norą, jog visų pirma trokšta žinoti savo tėvynės, savo tautos, krašto istoriją".

Naujoji Viltis šiame numeryje kaip tik labai objektyviai, pagrįstais faktais ir išsamiai skaitytojus informuoja apie mūsų tėvynės istoriją, jos dabartį ir apie lietuvių siekimus, darbus bei nuotaikas už tėvynės ribų, o taip pat ir apie pasaulio politinius įvykius, kurie nepaėina be pėdsako ir pro mūsų išėjimą.

Praeitais metais 1974-aisiais buvo plačiai prisimintas Lietuvos valstybės prezidentas Antanas Smetona 100 m. gimimo proga. Jo asmenybė ir valdymo laikotarpis įvairiai išryškino mūsų spauda ir minėjimų kalbėtojai. Šiame N.V. nr. je Aldona augustinavičienė, iš arti pažinusi prezidentą A. Smetoną pristato žvelgdama iš asmeninio taško.

Iškirtino dėmesio vertas A. Jurgėno straipsnis "Nepriklausomos Lietuvos Valstybės Santvarka" apie kurią per eilę metų jau prirašyta įvairių nuomonių, o čia trumpai ir aiškiai išdėstytas Lietuvos valstybės santvarkos susidarymo būdas ir

žmogiškųjų gyventojų interesų. Sovietuose žmonės egzistuoja gamybai. Žmonės prilyginami instrumentams, darbo inagiams. Toks nehumaniškas požiūris į žmogų pavertė darbo sistemą žiauriu nesiskaitymu su asmens poreikiais, paniekina jo dvasinius interesus.

Ekonominės sąlygos yra antras lietuvių tautos naikimo faktorius. Gyvenamojo ploto stoka atima vaikų turėjimo galimybes. Kada stato įmones, gamyklas — stato vargingus bendrabučius, kurie, pagal V. Lukoševičių, "nesudaro sąlygų kurti šeimą, nepakankamai atsižvelgia į gyventojų reprodukcijos interesus". Darbininkai suvaromi ir bendrabučių kambarius ir čia laikomi kaip kaliniai. Kas gali, tokioms sąlygoms esant svajoti apie šeimą, skatinti motinystę?

Bolševikiniai vadovai, visų pirma, rūpinasi žmogumi, kaip mašina. Toks požiūris tapo lietuvių tautos genocido veiksmu. "Daug moterų dirba trimis pamainomis", nusiskundžia V. Lukoševičius. Vaikai trukdo išnaudoti darbu tėvus. Todėl nėra parūpinta sąlygų tarti vaikingoms šeimoms. Turimus vaikus atiduoda į vaikų namus.

Sovietai žiūri į žmogų kaip į mašiną. Ši išnaudotojka pažiūra naikina lietuvių tautą.

ATITAIŠYMAS

Dirvoje Nr. 14 (3 psl.) straipsnyje "Vasaris — širdies mėnuo" įsivėdė nemalota korektūros klaida. Ketvirtąjį pastraipą, kur sakoma apie tyrimo darbus, atspausdinta: "Dažnai užtrunka 120 metų nuo žaidimų atsiradimo iki pirmojo klinikiniai atpažįstamo simptomo — širdies smūgio". Turi būti: "Dažnai užtrunka 10-20 metų nuo žaidimų atsiradimo...".

Straipsnio autorių atsiprašome.

DAR APIE 'NAUJĄJĄ VILTĮ'

KAZYS AREIMA

Be daugybės mūsų periodinės spaudos leidinių išėjimoje turime ir keletą politikos ir kultūros žurnalų, iš kurių ką tik skaitytojus pasiekė "Naujoji Viltis" 7 nr. apie kurį kalbant prisimena anksčiau N.V.-je minėti Dionizo Poškos žodžiai: "Kiekvienas sąmoningas žmogus turi tokį dvasioje ir kraujuje įgimtą norą, jog visų pirma trokšta žinoti savo tėvynės, savo tautos, krašto istoriją".

"Prancūzija turėjo tiek įvairių konstitucijų, kad tik specialistas galėtų visas jas išvardyti... Priešingai prancūzams, britai ir amerikiečiai žiūri į savo konstitucijas, kaip į šventą dalyką, panašiai kaip į vėliavą ar į valstybės herbą. Didžiosios Britanijos konstitucija yra nerašyta ir yra gyvenimo nejučiomis keičiama. Kartais tik po ilgesnio laiko pastebima, kad konstitucija niekam nežinant jau yra pakeitusi. Be to, ji gali būti keičiama paprastu įstatymų keitimo būdu. Tad Britanijos konstitucija esti nesulažoma, nes jis yra labai lanksti" — rašo A. Jurgėnas.

"JAV konstitucija priešingai britiškajai, yra surašyta, aiški ir sunkiai pakeičiama, bet užtat ji teismu, ypač Vyriausiojo Teismo, interpretuojama. Tad iš 9 teisėjų, niekieno nerinkti, gali faktiškai keisti konstitucijos prasmę, nors negali pakeisti jos teksto".

Apibūdindamas parlamentarines demokratines respublikos santvarką kituose kraštuose, Jurgėnas plačiau sustoja prie Lietuvos valdymosi formų nuo pat mūsų valstybės nepriklausomybės pradžios iki Sovietų S-gos okupacijos. Čia išnagrinėta viena iš pačių aktualiausių temų šių dienų mūsų gyvenime, paliekant tikrąją objektyvią nuomonę istorijai.

Šio žurnalo istorinę reikšmę papildė Algirdo Budreckio baigminis straipsnis "Voldemaras ir Vilniaus byla", kur jis pateikia daug istorinės medžiagos, daugiausia duomenų surinkęs iš New York Times 1928 m.

Žurnalą praturtina mūsų nenuilstamo romano ir novelių laureato rašytojo Jurgio Gliados novelė "Kedro riestutėliai". Tai okupuotos Lietuvos realų gyvenimo tragedija, kokių mūsų tėvynėje vyko ir tebevyksta ne viena. Novelė patraukia skaitytoją jau pačiu pirmuoju sakinium:

"Penkiolika metų Rūta ilgėjosi sugrįžimo dienos. Gailiai vargdama ištrėmė, klampiuose pelkynuose už Tomsko, ji svajojo ir vaizdavo savo grįžimą Lietuvon tykią vasaros popietę... Ji peržengs tėvynės slenkstį ir visas pasaulis pasikeis... Dangus kvėpės sielą glostanti jausmumu".

Čia autorius aprašo Rūtos grįžimo svajones ir trumpam grįžta į praeitį, kada ją prieš 15 metų suėmė, įkalino, neleido jai susitikti su vyru, išvežė į tremimo tolybes... Ir dabar, grįžusi skuba aplankyti Petrą, savo vyrą, apie tą susitikimo momentą svajojusi 15 metų ir sulaukusi skaudžiai apsvylė. Čia prasideda Rūtos asmenyje vidutinė kova tarp nusivylimo ir keršto, koks įmanomas tik sovietinės santvarkos kraštuose, kova tarp meilės ir neapykantos, tarp moralės ir žemiausios jos nuosmūkio. Ši novelė, kaip ir visi J. Gliados raštai, perpinta nesišaukiančia intriga. Jos turinį dar labiau išryškina dail. Juozo Bagdono iliustracija.

Ne eilinį dėmesį reikia skirti Leonardo Dargio "Ko buvo vertas nepriklausomos Lietuvos ūkis", kur jis

pasinaudodamas gausiais įvairių laikotarpių šaltiniais, pateikia Lietuvos ūkio statistinius davinius. Lygindamas okupuotos Lietuvos mūsų ūkio vertinimus, autorius rašo:

"Pagal sovietinę statistiką, mažoji Lietuva dabar tikrai nemenkas ūkinis milžinas. Tačiau tenka apgalvestauti, kad toji gamyba didesne dalimi eina didžiajam ponui — rusui. Visa tai apskaičiuoja dabartinės Lietuvos ekonomistai, naudodami nepriklausomos Lietuvos statistinius šaltinius. Pagrąžinimai neišvengiami, bet jie lengvai ir patikrinami", — rašo L. Dargis. "Šia prasme jie geriau elgiasi už čionykštį prof. Leoną Sabaliūną, kuris savo nepriklausomą Lietuvą niekiančią dizertaciją daugiausia rėmė pletkeliais, išrankiotais iš liberalų tarpe populiarų "pirminių šaltinių", kurių tarpan pakliuvo ir komunistų pogrindžio propagandinis laikraštukas "Priekalas". Ir argi nekeista, kai dabartinių okupuotos Lietuvos ekonomistų ūkio vertinimas išeina daug ge-

resnis už Sabaliūno vertinimą.

Juozas Ruktys pamini velionį A. Rukuižą, Lietuvos girių ugdytoją. Paminėta visa eilė naujai išleistų knygų išėjimoje ir okupuotoje Lietuvoje. Č. Gedgaudas apibūdina Kurto Vonneguto knygą "Skerdykla Nr. 5". (Slaughterhouse Five).

Trumpą, bet išsamią apžvalgą pateikia J.B. Drąsutis apie šio krašto politiką: Amerikietiškos demokratijos krizė, Nixono klaidos ir politinis linčas, Didžioji kalbė liko nutylėta, Kada bus palaidota "Nixono doktrina"? Militarinis JAV nusilpimas, Pasiruošimas susovietinti JAV-bes ir Kas toliau?

Perskaičius "Naująją Viltį" susidaro ispūdis, jog toks žurnalas tarp visų kitų, kurių turime nedaug, yra prasmingas ir didis įnašas į ateities istoriją, atskleidžias eilę ligi šiol nežinomų faktų, įvykių apie Lietuvos praeitį, kurios nesistengia plačiau ir objektyvesniu žvilgiu nagrinėti kiti.

Naująją Viltį redaguoja dr. Jonas Balys, (vyriausias redaktorius), dr. Bronius Nemickas ir Aleksas Laikūnas. Leidžia Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Administruoja Bronius Kaskaitis, 7150 Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629

Komjaunimas — kompartijos rezervas

Sausio 19 dieną Vilniuje leidžiama Tiesa, kuri maskvinės Pravdos aidas lietuvių kalba, savo vedamajame narsiai kalba apie komjaunimą. "Komjaunimo bilietas įpareigoja", verčia Tiesa lietuviams maskvinį tekstą. Nieko naujo šis agitacinis rašinys nepasakė, bet faktas, kad prie tos temos grįžtama, būdingas okupacinei politikai.

Komjaunimo struktūra vis ryškiau išsigeimsta ir karo ieškančių asmenų sambūri. Į komjaunimo eiles jaunimą įvaro sovietų režimo sudarytos sąlygos. Be komjaunimo bilieto kišenėje nėra vienas jaunuolis negali tikėtis mokslo, geresnio darbo, karjeros. Sovietų valstybėje yra tikslai viena organizacija, kurioje gali ir privalo jaunuolis įsirašyti, tai komjaunimo. Todėl ta komjaunimo organizacija degeneravo. Iš ideologinės organizacijos ji pasidarė kaip ir kalėjimo kamera, per kurios treniną privalo eiti komjaunimas. Iš išreniruotų komjaunuolių verbuoja kadrus kompartiją.

Kompartija visai niekina jaunimo idealizmą. Jaunimui pateikia klastotą istoriją, jam meluoja apie laisvąjį pasaulį, jį mokina niekinti religiją, jį užsiundo ant kitų manančių žmonių. Komjaunimas privalo šnipinėti, raginti žmones sparčiau dirbti, talkina žmonių išnaudojimui. Dabar 58% kompartijos narių į partiją įtraukti iš komjaunimo. Ju arši diktatūrinė politika, rodo, kad dalis komjaunimo kaip tikslai tokius fanatikus ir diktatūrininkus parūpina.

Tačiau didžioji komjaunimo masė lieka abejinga fanatizmui, pilna paprastų karjerinių užmačių. Ji, kartu, yra nelaimingo jaunimo masė, kuriam niekas kelių į platesnes idėjas neparodo; jie sugniuždyti gyvenimo sąlygų. Todėl tokiais jaunuoliais kompartija negali pasitikėti. Tiesa garsiai sušunka: "Partija tiki komjaunuoliais!" Bet tai apgaule. Tas pat Tiesos rašinys "Komjaunimo bilietas įpareigoja" rodo, kad partija labai jau pasitiki į bespalvę masę ir į biurokratinę užmačias palinkusiam komjaunimui.

Pro pompastiškus ir bom-

bastiškus propagandinius šūkius matyti kompartijos nepasitikejimą. Tie 58% partijos narių iš komjaunimo eilių, rodo, kad didžioji komjaunimo narių dalis nepriimami kompartijon. Kodėl gi taip? Juk kompartijos masėje visi 100% turėtų būti iš komjaunuolių. Iš kur gi gauna tuos 42%? Juos verbuoja iš visokių darbo didvyrių, "žymūnų", "soclentynių laimėtojų" greitu. Šiems nepatogu, net pavojinga, atsakyti pasiūlymo stoti kompartijon. Ir ši politika yra tokia dėl to, kad 100% narių negalima gauti iš komjaunimo. Jaunimas mato griežtą sovietinio gyvenimo tikrovės atsiribojimą nuo komunistinės teorijos: susikūrė klasinė sovietinė diktatūra. Valstybėje yra biurokratiniai galiūnai ir be teisės, akiai dirbti nusmerkti, laudis. Todėl puošnūs agitaciniai pareiškimai jaunimo neįtikina, nepatraukia. Tikslai gyvenimo sąlygų verčiamas jaunimas įsirašo į komjaunimą.

Komjaunimo Tiesa mirgėte mirga korespondencijomis apie komjaunimo skyrių neveiklumą, apsileidimą, bėgimą narių iš posėdžių ir "pasizadėjimų" nepildymą. Šie faktai visiškai susikerta su vilniškės Tiesos šaukimu apie aukojimąsi Lenino idėjomis. Faktiniai, ne Lenino idėjų dabartinis komjaunuolis gyvenimo praktikoje nesuranda. Ekonominis tvarkymasis jau remiamas kapitalistine pelno teorija. Partinis biurokratizmas išsigimė į partinį aristokratizmą. Bolševikinių bonzų gyvenimo prabanga skaudžiai kontrastuoja su darbo pelių vargais. Iš kur čia jaunimas pasisems sau idealizmą? Todėl ir bolševikinį bonzinį "socializmą" žiūrime ciniškai, sarkastiškai ir abejingai.

Vilniškės Tiesos apeliacija į komjaunimą, kartoianti maskvinės Pravdos tekstą, pertempta iki isterijos. Jaunimui duoda sugestiją: "Nebaisu mirti už partiją"! Tuo tarpu Kauno miesto sode komjaunuolis Romas Kalanta mirė už Lietuvos laisvę.

Sovietinė santvarka gyvena melu. Jaunimas melą mato geriau už suaugusius, nes jaunimą judina idealizmas.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

Detroito Vasario 16 minėjime Vida Nakaitė sega gėlę viešniai kongresmano Marvin Esch žmonai. Šalia sėdi inž. Algis Zaprackas Michigan respublikonų partijos IV vicepirmininkas. K. Sragausko nuotrauka

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Detroito Vasario 16 minėjimas pradėtas vėliavos prie miesto rotušės pakėlimu. Pamaldos už Lietuvą buvo atlaikytos visose trijose lietuvių parapijų bažnyčiose. Dievo Apvaizdos

SORROWFUL MOTHER, SISTERS OF THE (SSM)
Denville Province: Our Lady of Sorrows Convent (Provinciate) 9 Pocono Rd., Denville, N. J. 07834.
Conduct: (3 U.S. Provinces) 11 Elementary Schools, 13 Hospitals, 1 Health Resort.
Apostolic Work: teaching, care of the sick, catechetics, care of the elderly, social work.

Represented in the Archdioceses of Milwaukee and Santa Fe and in the Dioceses of Green Bay LaCrosse, Paterson, Tulsa, Sioux City, Superior, Wichita, Winona, Foreign Missions in British West Indies and Brazil, S. A. Vocation Directress: Sister M. Gloria Patterson, St. Clare's Hospital, Pocono Roao, Denville, N. J. 07834.

JOURNEMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS
Experienced all-around machinist. Large work. Work from blueprints, sketches and verbal instructions. Excellent pay plus benefits. Night shift, part time or full.
CITY MACHINE & MFG. CO.
5317 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
216-361-0166
(16-19)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN or 1ST CLASS SKILLED CINCINNATI CENTERLESS GRINDER OPERATOR
Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady work. All fringe benefits.
Factory located 40 miles west of Chicago.
Apply call or write to Carl Masel
ELGIN MACHINE WORKS
412 N. State St.
Elgin, Ill. 60120
312-742-1720
(14-23)

WANTED
First Class Skilled
STRUCTURAL STEEL ARC WELDERS
1ST & 2ND SHIFT
Permanent work for qualified men, top pay, good fringe benefits.
Please Apply in Person
UNI-TOOL ATTACHMENTS INC.
1607 Woodland Ave.
Columbus, Ohio 43217
(14-16)

DENTIST
\$22,180-\$25,456 per year, Wayne Oakland, Macomb, Monroe or Washtenaw County resident; under 65; liberal fringe benefits. Additional information may be obtained by calling: 313-274-2800, ext. 6947. Apply before February 14, 1975 at:

WAYNE COUNTY CIVIL SERVICE COMMISSION
BRANCH OFFICE, P. O. BOX 197
ELOISE, MICHIGAN 48132
TEL. 313-274-4485
An Equal Opportunity Employer
(11-18)

DENTAL HYGIENIST
\$11,689 per year
Wayne County resident; under age 65; licensed or eligible for licensure as a Dental Hygienist in the State of Michigan. Liberal fringe benefits. Additional information regarding qualifications may be obtained by calling: 313-274-2800, ext. 6947. Apply before February 14, 1975 at:

WAYNE COUNTY CIVIL SERVICE COMMISSION
BRANCH OFFICE, P. O. BOX 197
ELOISE, MICHIGAN 48132
TEL. 313-274-4485
An Equal Opportunity Employer
(11-18)

WANTED JOURNEMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS
Need B&S and W&S screw machine operators for 2nd shift, 10 pct. premium also toolroom machinists, 1st and 2nd shifts. Must be experienced, make own setups and have own tools. Excellent fringes plus profit sharing.
JERGENS, INC.
19320 REDWOOD AVE.
Off Nottingham
CLEVELAND, OHIO
216-486-2100 Ext. 200
An Equal Opportunity Employer M/F
(15-21)

parapijos bažnyčioje pamaldas atlaikė ir tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė klebonas kun. Viktoras Kriščiunevičius. Pamaldose organizuotai dalyvavo ateitininkai ir skautai su keturiomis vėliavomis.

Iškilmingasis minėjimas pradėtas 12:45 parapijos Kultūros Centre.

Minėjimą atidarė ir įžanginį žodį tarė DLOC pirminkas adv. Rimas Sakis-Sukauskas. Toliau programai vesti pakvietė inž. Saulių Kaunelį. Juozui Kinčiui vadovaujant įneštos organizacijų vėliavos. Amerikos himną giedojo Valencija Stepolionytė - Stammerski, jai akompanavo Elena Mykolaitienė. Jautrią invokaciją sukalbėjo kun. V. Kriščiunevičius. Atsistojimu pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės. Vida Nakaitė, Rima Neverauskaitė, Kristina Veselkaitė prisegė po baltą gėlę savanoriams-kūrėjams: K. Daugvydui, V. Misiuliui, F. Motūzui, S. Šimoliūnui, B. Tatarūnui, K. Spakauskui, P. Dumčiui, K. Mykolaičiui, J. Riaubai, P. Leleikai ir P. Kuncei.

Kazimieras Daugvydas perskaitė Lietuvos Nepri-

Detroito suruoštamie Vasario 16 minėjime. Sėdi iš kairės: Vilija Baukytė, prof. Genys, Stefa Brizgytė, inž. Saulius Kaunelis ir Karolė Veselkaitė.

Detroito Vasario 16 minėjime: Alma Matviekaitė, Asta Stašytė, Juozas Lesčinskas, Vincas Tamošiūnas ir Rasa Žemaitytė.

klausomybės paskelbimo akta.

Michigano valstijos gubernatoriaus W. Milliken proklamaciją perskaitė Karolė Veselkaitė, Michigano Senato proklamaciją - Linas Mikulionis, Detroito miesto burmistro proklamaciją - Vilija Baukytė, Southfieldo miesto burmistro proklamaciją - Stefa Brizgytė.

Saulius Kaunelis pristatė atsilankiusius kitų tauty-

bių atstovus. JAV kongresmanas Marvin L. Esch pasakė šventės proga kalbą.

Saulius Kaunelis kongresmanui įteikė dovanų knygą 'Day of Shame'. Po kongresmano kalbos prof. dr. Jonas Genys skaitė paskaitą.

Po paskaitos Saulius Kaunelis perskaitė rezoliuciją ir plovimu ji buvo priimta. Rezoliucijos priėmimu ir buvo baigta pirmą dalis.

Meninėje dalyje pirmiausia pasirodė studentų oktetas 'Vakaro Garsai', padainuodamas kelias dainas, o Taura Zaranakaitė padeklamavo B. Brazdžionio eilėraštį.

Tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas G. Gobienės pašoko tris šokius. Sugiedamas Lietuvos himnas ir baigiamas minėjimas. Programos atlikėjams ir svečiams padėjo S. Kaunelis.

Tenka pasakyti, kad lietuviai į minėjimus vis mažiau ir mažiau lankosi. Anksčiau jų atsilankydavo 800-1000, o dabar tenka pasitenkinti jei dar atsilanko 500 ar 600 žmonių. Taip ir šiame minėjime registracijos niekas nevedė ir atsilankiusių skaičių sunku nustatyti. Spėjama, kad buvo apie 600. Aukų Altui surinkta 3082 dol.

Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centras nėra taip arti ir dauguma žmonių, išklause pamaldų savo parapijų bažnyčiose, į minėjimą jau nevažiavo.

Sv. Antano parapijos bažnyčioje mišias atnašavo klebonas kun. K. Simaitis.

Ketvirtadienį, vasario 14 d., lietuvių delegacijas priėmė Michigano valstijos gubernatorius W. Milliken ir Detroito miesto burmistras ir savo proklamacijose vasario 16 d. paskelbė lietuvių diena valstijoje ir mieste.

MIRĖ JUOZAS RACEVIČIUS

Vasario 12 d. mirė Juozas Racevičius sulaukęs 85 metų. Jis buvo gimęs 1890 m. sausio 7 d. Lietuvoje tarnavo Susisiekimo Ministerijoje. Amerikoje gyven-

KAS IR KUR

• Plk. Karolis Dabulevičius, gyv. Chicagoje, prašo atitaisyti klaidą, įsibrovusią po nuotrauką (Dirva Nr. 13, 3 psl.), kur pažymėta, kad jis buvęs Lietuvos Karininkų Ramovės Kaune pirmininku. Tokiose pareigose, jis rašo, niekuomet nėra buvęs.

• Dr. Antanas Butkus, ALT S-gos Clevelando skyriaus pirm., padidinimui Vilties įnašų, atsiuntė 12 dol. Ačiū.

• Rymantas Guzulaitis, Indianapolis, Ind., atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 12 dol. Dirvai paremti. Ačiū.

• Detroito ateitininkai per ižd. Mariją Mikailienę atsiuntė Dirvai paremti auką 15 dol. Ačiū.

• Petras Mažiulaitis, Union, N. J., ALT S-gos iždininkas, padidinimui Vilties įnašų, atsiuntė 10 dol. Ačiū.

• Lietuvių Moterų Klubas, Waterbury, Conn., per iždininkę J. Bajoriniene, atsiuntė Dirvai paremti auką 10 dol. su linkėjimais Dirvai stiprėti. Ačiū.

• J. Rimkūnas, Hammond, Ind. Dirvai paremti atsiuntė auką 10 dol. Ačiū.

• K. Matutis, Chicago, Ill., Dirvai paremti atsiuntė auką 12 dol. Ačiū.

liu Švyturio kuopos šauliui Petriui Bukšniui ir Angelei Vaškelienei. Abu našliai.

Juozas Černiauskas iš Lietuvos gavo liudną žinią, kad ten vasario 14 d. mirė jo motina Bronė Černiauskienė.

Debiutančių ir abiturientų pavasario balius 'Kartą Pavasarį' įvyks gegužės 3 d. Skautų tėvų komitetas ruo reikalu prašo visus abiturientus ir debiutantes registruotis pas Erną Žalkauskienę, tel. 751-8332.

SUSITUOKĖ

Vasario 10 d. šv. Antano parapijos bažnyčioje kun. K. Simaitis suteikė moterystės sakramentą Jūrų šau-

OPPORTUNITY FOR ...NURSES... RN's... GENERAL DUTY SUPERVISORY and ICCU

We offer opportunity and growth—not just a job! 6 months experience in ICU-CCU Care will qualify you for the opportunities.

Immediate openings on 2 to 11 p.m. and 11 p.m. to 7 a.m. shifts. Excellent starting salary, working conditions, fringe benefits and free parking facilities. Professional security service.

Send resume to, or call:
Director of Personnel Services

POLYCLINIC HOSPITAL

6606 Carnegie Ave. Cleveland, Ohio
216-431-9433 ext. 650
An Equal Opportunity Employer

(11-16)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Korp! Neo-Lithuania Detroito padalinio 1975 metų valdyba. Sėdi pirmininkė Dalia Gaizutytė. Stovi iš kairės: sekr. Dalia Petravičiūtė, vicepirm. Arūnas Vaitiekaitis ir arbiter elegantiarum Dalia Gilvydienė.

J. Gaizutis nuotrauka

ALTS-gos Detroito skyriaus šeimyniškame pobūvyje, sekmadienį prieš užgavėnes, skyriaus pirm. J. Svoiba sveikina vyriausį skyriaus narį Juozą Tamošiūną. Vidury a.a. Kpt. Jurgis Mitkus, miręs staiga už kelių dienų.

J. Gaizutis nuotrauka

KŪRYBA IR MOKSLAS

Pagrindiniai III PLJK ruošos puoselėtojai Š. Amerikoje su viešnia iš Brazilijos Živilė Juraityte. Nuotraukoje iš kairės: Kanados Liet. Jaun. S-gos pirm. Almis Kuolas, JAV Liet. Jaun. S-gos pirm. Daiva Vaitkevičiūtė, Pasaulio Liet. Jaun. S-gos ryšių centro vadovas Mindaugas Pleskys, viešnia iš Brazilijos Živilė Juraitytė ir PLB vicepirm. jaunimo reikalams Romas Kasparas.

V. Noreikos nuotrauka

III-jo PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO RUOŠA

EGLE GIEDRAITYTĖ

Kadangi III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas įvyksta Pietų Amerikoje, tai didžiausias Kongreso ruošos darbas tenka P. Amerikos lietuviams. Sudarytame komitete yra nariai iš trijų P. Amerikos kraštų kuriuose vyks Kongreso programos. Braziliją atstovauja Jonas Lukoševičius, Teresė Jočytė ir Elena Bareišytė, Argentiną – Nelida Zavickaitė, Jonas Baltrūnas ir Viktoras Barzdžius, o Urugvajų – du nariai iš penkių sudarytam to krašto komiteto.

Kongreso oficialus atidarymas įvyks š.m. gruodžio 20 d. netoli Argentinos sostinės Buenos Aires, stovyklavietėje 'Villa Marista'. Stovykla tęsis šešias dienas. Pagal stovyklos organizatorių atsiųstas žinias, stovyklai tikrai nieko netrūksta. Stovyklavietėje yra parkas, moderniškas pastatas, kuriame yra koplyčia, teatro salė, ir trys dideli valgyklos kambariai. Trumpai sakant – patogų. O palepinti sporto mėgėjus, stovyklavietėje yra keturios futbolo ir dvejos krepšinio aikštės ir maudymosi baseinas.

Svarbiausias Argentinos uždavinys yra šiai stovyklai paruošti programą. Programos komisijai vadovauja Nelida Zavickaitė ir Monika Balčiūnaitė. Kaip anksčiau buvo rašyta, PLJS ryšių centras Chicagoje yra dalinai atsakingas programų ruošai. Tuo besirūpindami, vasario mėnesio pradžioje nušuntė į Argentiną savo pasiūlymus. Tarp jų yra pasiūlymas surengti sporto šventę susipažinimui, o taip pat susipažinimas su dabartinės Lietuvos padėtim, lietuvių liaudies papročių pristatymas Kūčių ir Kalėdų dienomis ir suorganizuojamas 'pratybų būrelis', kuriuose asmenys specializuotųsi įvairiose srityse.

Be programos, Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje įvairios komisijos taip pat rūpinasi apie finansus, informacijos sklaidimą, techninius darbus ir transportą. Paminėti visų vadovaujančių ir talkinančių pavardes yra neįmanoma nors be jų ruošos darbas neįvyktų. Reikia didžiulio, kad lietuvių tarpe atsiranda tiek pasiūlymų darbininkų

Gruodžio 27-28 d.d. Buenos Aires mieste bus Kongreso pristatymas su plačia kultūrine programa. Po to iš Argentinos jaunimas bus laivu perkeltas į Montevideo, Urugvajaus sostinę. Čia numatyta dviejų dienų kultūrinė programa – talentų koncertas ir tautinių šokių šventė. Šokių šventės tikslas, kaip pranešė Jaunimo Kongreso komitetas iš P. Amerikos, yra įtraukti ypąč tokį jaunimą kuris kitur nedalyvauja, bet mėgsta šokti.

Naujuosius metus Kongreso dalyviai sutiks Sao Paulo mieste Brazilijoje. 1976-tuosius metus dalyviai pradės studijų dienomis, kurios bus ruošiamos netoli Sao Paulo. III PLJK-so uždarymas numatomas sausio 6 dieną Sao Paulyje.

Nors vietos, datos ir bendrą programą bruožai yra jau

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

ANDRIAUS NORIMO
ROMANAS

MIRŠTA TIK
ŽMONES

APIE VIENOS SEIMOS DALYVIUS NEPRIKLAUSOMYBĖS IR OKUPACIJŲ KOVOSE.

Knyga 328 puslapių, patogaus formato.

Dail. Marijos Žymantienės-Biržiškaitės viršelis.

KAINA \$6.00.

Gaunama tiksliai paštu per leidėją:

L.V.S. Ramovė
Los Angeles Skyrius,
4422 Oakwood Ave.,
Los Angeles, Ca. 90004.

numatyti, darbas dar toli gražu nebaigtas. Vienas žmogus ar net keli negali tokio masinio darbo savarankiškai atlikti. Toks darbas reikalauja nepaprastai daug talkos. Todėl P. Amerikos dirbantis jaunimas ir vadovybė kreipiasi į Š. Amerikos kolonijas, kuriose yra didesnis lietuvių pirmosios ir antrosios kartos jaunimo skaičius.

Ko tikisi P. Amerika iš Š. Amerikos jaunimo? Kun. Saulaitis, PLJS pirmininkas, sako, kad pirmiausiai tikisi, kad jaunimas gausiai dalyvautų, parodydamas savo nuoširdumą, draugystę ir supratimą. Jis taip pat tikisi, kad šis Kongresas sustiprins lietuvių jausmą ir dvasią trečiosios ir ketvirtosios kartos P. Amerikos jaunimui per Kongreso bendradarbiavimą ir tuo paskatins vesti tolimesnius ryšius su kitom pasaulio lietuvių kolonijom.

Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje visi veiklieji tikisi, kad JK bus proga mūsų kolonijoms išsijudinti, užmegzti dar glaudesnius ryšius tarp šių trijų kraštų ir su Venezuela bei Kolumbija... Jaunimas, aišku, tikisi susipažinti, susidraugauti, sustiprinti ryšius tarp kraštų.

Darbas vyksta. Tikslai dingi. Bet Kongreso pasisekimas remiasi mūsų visų talka, ypąč jaunimo susidomėjimu, aktyvaus dalyvavimo Kongreso ruošos darbams ir pačiame Kongrese. Yra pageidaujami keli asmenys, kurie sutiktų ateinančią vasarą arba ankstyvą rudenį vyksti P. Amerikon prisidėti prie Kongreso ruošos darbų. Susidomėję asmenys kviečiami kreiptis į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centrą šiuo adresu: LWYA Communication Center; 2242 West Marquette Rd.; Chicago, Ill. 60629

LITERATŪRINIO FONTANO ČIURKŠLĖ

IURGIS GLIAUDA

Literatūrinio veikalo efekta kartais galima prilyginti išpūdziam, kuriuos sužadi-na fontano vaizdas. Sraunumas, kunkuliavimas, įvairiaspalviai apšvietimai, audringas veržlumas – viskas tai neretas elementas literatūriname veikale. Su tokiu poveikiu 1967 metais perskaičiau Antano Ramūno veikalą 'Iš sutemų į aušrą', kurio tituliname puslapyje radau polėkišką, autoriui savą ir būdingą, man skirtą įrašą. Keturių su viršum puslapių veikalas buvo fontanas, kunkuliuojąs, neramus, siekiąs aukštybių, gailingas. Bet tada, šis veikalas nerado atgarsio, nei kritinio atliepio ir labai savaimingą jo ekspresiją. Knyga buvo sutikta gana šiokia-dieniškais nuotakomis. Autoriaus gaivališkumas, vitališkasis jo ekstravagantiškumas kažin kaip nesiderino su bendru kasdienos koloritu...

Donelaitis (Kristijonas ir Vyriausiasis) pristatytas mūsų genijaus eros fone. Era užvaldo ekspoziciją ir skaitytojas regi Donelaičio eros prigimtį, kai toli nuo Tolminkiemio noko Didžiosios prancūzų revoliucijos įvykiai, Marija Anutanete "jau ruošėsi į giliotina"... "kad paliktų amžinai jauną", pastėbi autorius. Apsuptas vyžotų bėdžių, pridėsime, Donelaitis, izoliuotas nuo Europos triukšmo, paskendęs savo aplinkos bėdose, irgi... ruošėsi palikti amžinai jaunąs.

Antanas Strazdas (jaunesnysis tos pat motinos sūnus), autoriaus susižavėjimo ekstazėje suartėja su nemirtinguoju Asižiečiu. Tai tikrai puiki lygiagretė, ji atskleidžia mūsų poeto prigimtį sekmingiau už ilgą traktatą. Galime prisiminti D. Merežkovskio metodą, brėžti atrasti visumą. Merežkovskis puolė ant kelių, aplankęs Asižiečio Campa-nella, prisiminęs, kad Sv. Pranciškus buvo atėjęs bažnyčion nuogut nuogutėlis, stengdamasis įrodyti Dievui savo dvasios ir kūno švarumą...

Tarytum palikdamas rūpintojėlių smutkelių sekciją muziejuje, Pranas Dom. Girdžius išžengia į aukštalubę salę, kur stovi monumentalios skulptūros stovylos. Čia Adomas Mickevičius, tos pačios motinos sūnus.

Jeigu du pirmieji, mūsų rūpintojėliai, Kristijonas ir Antanėlis, savi, artimi, karštai mylimi, kaip su šiuo monumentu? Su pasaulinės literatūros milžinu, kurio gyvenimas toks ne mūsų, mums svetimas, ir sekant ideologinę išvestinę, net priekaišiškas?

Štai, paskutinės dekados bėgyje itin pagarsėjusi Adomo Mickevičiaus biografija: Mieczyslaw Jastruno 'Mickiewicz'. 1965 metais knyga pasirodė vilniškės Vagos vertime 'Adomas Mickevičius'. Didžiulis 550 puslapių tomas, bene bus iki šiol įžvalgiausia poeto biografi-ja. Sunku susekti, kad režimo valia būtų palietusi turinį. Ši poeto biografi-ja, tiesiai ir apsuks, tvirtina (ir tenka galvoti, neklysta), kad terminas 'Lietuva' poetui buvo jautri tema, tačiau taip savotiškai suprantama, kad mes ir atsargiai sutapti negalime su premisos turiniu. Lietuva poetui buvo sentimentu aruodas, gimtinė, geografinė sąvoka, istorinio grožio iškaskena. Jis visad buvo Lietuvoje, net Tovianskio mesianizmo laikais, bet niekad jis nebuvo lietuviškos, jau tada modernėjančios savitumo sampratos idėjoje. A. Mickevičius stovi greta lietuviškos, susiliedamas su ja tiksliai, tada, kada, kaip panūdęs svaigalų nuotakai, tiesia į ją ranką.

Jeigu jis buvo tos pačios motinos sūnus, jis yra kito tėvo vaikas.

Prano Dom. Girdžiaus knyga, palietusi tuos tris išrinktuosius tautos vaikus, dėl tos selekcijos, dėl to pasirinkimo ir dėl užleistos knygoje jiems vietos ir disproporcijos, yra inoringas palyginimas, tam tikras savitarpinis jų lenktyniavimas. Lietuviški rūpintojėliai neužstojo monumentalios skulptūros. Atlaiką pirmą skaitytojo smalsumo ataką, tos pačios tautos sūnus, Kristijonas ir Antanėlis, nuolankiai, net ir kukliai nusiteikę, užleido vietą didingai įžengusiam Adomui. Tad ši paralelė ir skaitytoją tam tikra linkme nuteikia, treniruoja, priverčia tikėti disproporcija, nulinkusia atvira predilekcija Adomui...

Ekspresyvus dėstymas yra puikus P. Girdžiaus tal-kininkas apybraižai drama-tinti, staigmeniškai išblaškyti skaitytojo dėmesį ke-liais kontrastiškais taksais. Istorinė erdvė kartais nesutinka su geografinė išbars-tymo mozaika. Autorius du-ria paryžiečių buržuazisku-mą, jų tradicingumą, igūdį vengti ekstremistiškų eks-cesų. Adomas Mickevičius atvyksta į Paryžių, kur tuo-laik triumfavo buržuazinės moralės santūrumas. Auto-rius nurodo, kad Paryžius nemėgęs Cezanne, Artaud, Rimbaud iššūkio. Ekscen-triškasis Adomas Mickevi-čius, tad, nusmerktas nesu-tapti su jo pasirinktu mies-tu. Autoriaus retorikos prie-monė nesiskaito su tos mo-zaikos faktu, kad minimi as-menys atėjo į istorinę sceną, jau A. Mickevičiui nuo tos scenos nužengus.

Tačiau tas daugiaveidiš-kumas, mokėjimas žaisti is-torine ir geografinė mozaika, matyti kartu keletą punktų ir pro kiekvieną praieiti su taiklia, žinoviška, erudicijos tonais skamban-čia replika – žavi skaityto-ją ir teikia jam pilnumo ili-uziją. Puikus epitetų valdy-mas tai kaip spalvų niuansų (Nukelta 1 6 psl.)

WANTED 1ST CLASS SKILLED
ELECTRIC MOTOR REPAIRMEN
Skilled in all phases of electric motor
repairing.
Profit sharing, retirement program,
hospitalization insurance. Relocation
expenses allowed, stock participation
available.

HARRISON ELEC. INC.
P. O. Box 531
Michigan City, Ind. 46360
(16-19)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
or 1ST CLASS SKILLED
MACHINE

GEAR MACHINE
OPERATORS

FOR 1ST & 2ND SHIFT
To set-up and operate Gear Cutting
equipment. Must have experience on
some, or all of the following: No. 12,
14, 24A Gleason Bevel Gear genera-
tors, 16-16 Barber-Colman Hobbers,
Fellows Gear Shapers. Must relocate
in the Pittsburgh area. Steady work
for qualified men. Send letter stating
experience and salary requirements
to: Thomas S. Henderson.

HENDERSON GEAR
CORP.

Box 65, Venetia, Pa. 15367
(16-24)

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Tautinės srovės veikėjai, buv. ALT
S-gos Los Angeles skyriaus pirmininkei

A. A.

VANDAI MAŽEIKIENEI

mirus, jos vyrui ANTANUI MAŽEIKAI, ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirmininkui, dukrai ILMARAI, sūnui TOMUI ir giminėms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Los Angeles Skyriaus
Valdyba
ir
nariai

Nenuilstomai lietuviškų organizacijų veikėjai

A. A.

VANDAI MAŽEIKIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ, dukrą ILMARĄ, sūnų TOMĄ bei artimuosius užjaučiame ir kartu liūdime

Petras ir Elvyra
Pamataičiai

A. A.

Kapitonui JURGIUI MITKUI

mirus, mieliems ALDONAI, ARŪNUI ir KAZIMIERUI STAŠAIČIAMS ir GRAŽINAI PETRULIENEI su šeima reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

Lili, Vladas, Dalia ir Asta
Bložės

A. A.

Kūrėjui-savanoriui, ramovėnui
kpt. JURGIUI MITKUI

mirus, dukrai ALDONAI ir žentui KAZIUI STAŠAIČIAMS, dukrai GRAŽINAI ir žentui ALGIRDUI PETRULIAMS ir vaikaičiams ARŪNUI, DAIVAI ir LAURAI gilią užuojautą reiškiamo

Kūrėjų-savanorių,
L.K.V.S. S-gos Ramovė
ir
D.L.K. Birutės D-jos
Detroito Skyriai

A. A.

JURGIUI MITKUI

mirus, jo dukrą ALDONĄ ir žentą KAZĮ STAŠAIČIUS skausmo valandoje užjaučia

Jonas ir Pajauja
Gaizučiai

Los Angeles Vasario 16 ženkle

Vasario 16-sios minėjimo iškilnės pradėtos vasario 14 d. Lietuvos vėliavos tradicinių pakėlimu prie miesto rotušės. Iškilnėse dalyvavo per 100 asmenų. Meras Thomas Bradley ta proga paskelbė proklamaciją, paskelbęs Lietuvos dieną. Kai myniniame Santa Monicos mieste buvo paskelbta panaši deklaracija.

Vasario 15 d. Lietuviškoji radijo valandėlė dalį programos paskyrė Vasario Šešioliktajai. Programos vedėjas Vladas Gyls paskaitė atitinkamų tekstų ir patriotinės muzikos plokštelės jautriai akcentavo šventinės nuotaikas.

Vasario 16 d. iškilmingai pakelta vėliava parapijos mokyklos kieme. Šv. Kazimiero parapijos mokykloje, esant bažnyčiai pilnai besimeldžiančių ir devynioms lietuviškų organizacijų vėliavoms, pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. dr. Algirdas Olšauskas.

Tai buvo jautrus, patriotinis pamokslas, atautas Lietuvos meile, raginas niekad neužmiršti tėvynės vergovės bei savo tautos nelaimių. Pamokslininkas iliustravo pamokslą bibliniais tekstais, kur iškeliama tėvynės meilė ir tramtinių nostalgija. Pamokslininkas pavadino Vasario Šešioliktąją lietuvių tautos Velykomis. Tai tautos prisikėlimo diena. Tą dieną atsinaujina tikėjimas Lietuvos prisikėlimu į laisvę.

Per pamaldas giedojo parap. choras, vedamas komp. B. Budriūno. Pamaldos užbaigtos Lietuvos himnu.

Vietos ALT skyrius surengė minėjimą Marshall gimnazijos salėje. Minėjimą pravedė energingas skyriaus pirmininkas inž. Vytautas Čekanauskas. Scenoje išsiriškio organizacijų vėliavos. Lietuviai gausiai pripildė didelę salę. JAV himną giedojo solistė Janina Čekanauskienė. Klebonas prelatas kun. Jonas Kučingis paskaitė invokaciją. Sveikino trumpais žodžiais gen. konsulas dr. Julius Bielskis, estų ir latvių vietinės kolonijos atstovai. Laiškais pasveikino JAV kongresmanai Alphonso Bell ir George Danielson. Iš pranešimo sužinoja, kad į minėjimą kviesta 19 legislaturės žmonių. Kai kurie jų net neatsiliepė! Geresnis sąlytis buvo su spaudiniais, televizijos kanalais ir radijo stotimis. Įdėta žinių ir nuotraukų. Viena TV stotis rodė savo programoje vėliavos pakėlimo iškilmes. Buvo re-

portažų radijo programose. Atsiliepiamas lietuvių šventę buvo šiltas ir labai prielankus. ALT skyrius atliko didelį informacinį darbą: informuota per 20 spaudinių, visos radijo ir TV stotys. Buvo pagarsintos burmistrų rezoliucijos. Priimta gausaus susirinkimo rezoliucija, reikalaujanti rūpintis Lietuvos laisvės atstatymu.

Inž. V. Čekanauskas, įdomiai ir gyvai pristatė svečią, žurnalistą Vilių Bražėną, kuris atskrido iš tolimos Floridos.

Iškilmingo minėjimo zenite buvo žurnalisto svečio pagrindinė kalba. Savo kalbos teze Vilnius Bražėnas paėmė gyvenimo padiktotą logišką bazę: Lietuvos laisvės problema glūdi tarp tautinės, globalinės politikos raizginyje. Kol JAV deklaruos savo suinteresuotumą visų tautų laisve, tol bus gyva ir Lietuvos laisvės problema. Komplikuotoje situacijoje veikia daugelis jėgų. Prieš pasaulio laisvę samokslininkų politika kuria mitus, kurie klaidina ir suvedžioja laisvąjį pasaulį. Įvairios jėgos stiprina, net Amerikoje, JAV priešus, laisvės priešus ir, tuo pačiu, labai apsunkina Lietuvos išsivadavimą iš vergovės. Tikrai mūsų tautos kamienas tėvynėje, kuris tolydžio stiprėja, pajėgs atstatyti laisvę. Išeivija tegali talkinti, kad išsilaisvinimo laikas artėtų. SSSR kuria ir operuoja visokiais mitais, kurie, kada išsifruoti, tampa eiliniaisiais, šlykščiais melais. Tačiau tų mitų dėka bolševikai sėja sąmyšį amerikėnėje visuomenėje, griaua dorovės ir patriotizmo dorybes. Pakvaišusių kapitalistų, apgaulingų multimilionių fondų talka, remia nuolat badmiriaujančią bolševikų valstybę ir neleidžia jai išgaisti natūralia baigtimi.

Prelegentas, apeliuodamas į lietuvių, kaip į JAV pilietį ir į, kaip lietuvių patriotą, pasiekė maksimumą ekspresijos. "Mes privalome jungtis į kovą dėl Lietuvos laisvės besąlyginiai". Kova yra nuovargio ir laisvalaikio nevojimas. Kova yra kova! Maži net darbeliai, kaip paskiri grūdai, gali pripilti didelį aruodą!

Vilius Bražėnas kalbėjo meistriškai. Masyvus įtikinamumas tvirtinimų logika, irodymų nesugriaujamumas, buvo akivaizdūs faktai. Ato-traukas į detales puošė turinio platumas. Emocingas kreipimasis į patriotiką, i nostalgiją, rinktinių poetinių posmų panaudojimas, taiklus humoras, sarkazmas perbėgėliams dailininkams, (pavyzdys), - viskas tai 45 minučių kalba sujungė į vieningą tezių ir detalių deklaraciją. Dažni, spontaniški aplodismentai, kurių buvo apie porą tuzinų, reiškė auditorijos susidomėjimą, besąlyginį pritarimą kalbos turiniui, meistriškam kalbos pateikimui.

Renginio meno dalyje auditoriją sužavėjo prof. Jono Kurpionio parašytas sceninis montažas Lietuvos istorijos temomis. Pastatyme dalyvavo per 20 įvairaus am-

VYTUI JANULEVIČIUI

mirus, jo žmonai ANELEI ir broliams

reiškiame gilią užuojautą

Vytenis ir Liuda
Čiurlioniai
ir
Sera Čiurlionienė

Mūsų mielam bičiuliui, Sibiro kankiniui

A. A.

VYTAUTUI JANULEVIČIUI

staiga mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai ANELEI ir broliams su šeimomis

J. ir O. Žemaičiai

ROCHESTERIO SKAUTAI MINĖJO VASARIO 16-tąją

Vasario 16 d. Rochesterio N.Y. skautai su savo tėvais ir svečiais minėjo mūsų tautos šventę. Minėjimas buvo pradėtas skautiškomis apeigomis. Skautų vadovas Stasys Ilgūnas tarė trumpą žodelį, padėjėjas inž. V. Draugelis perskaitė vadovybės aktualius įsakymus. Iškilmingai įnešus į salę tautinę trispalvę vėliavą, griausmingai sugiedo tas tautos himnas. Prie vėliavos išsiriškio trys mergytės: Rūta Kiršteinaitė, Aušra Lelytė ir Lina Alvarado, kurios iškilmingai davė įžodį skautiškam įsipareigojimui: Dievui, Tėvynei ir artimui, prisiklaupusios bučiavo tautinę vėliavą. Tai buvo iškilniausias ir drauge jaudinantis momentas... Po to skautų vadovas paprašė tėvus užrišti joms skautiš-

kus mazgus, o svečią J. Miškinį - Lietuvos laisvės.

Toliau J. Miškinis, sveikindamas skautus apibūdino skautijos reikšmę, jų idėjų kilnius tikslus ir papasakojo iš nepriklausomos Lietuvos moto apie skautus malonių ir skaudžių prisiminimų, susijusių su Vasario Šešioliktosios prasmę, kurios pagrindinės mintys tokios:

- Nepriklausomybės paskelbimas buvo didžiausias laisvės vainikas. Bet kaip už kiekvieną idėją, taip ir už šią reikėjo ginklų apsiginti. Vasario 16-ji liudija Lietuvos valstybės prisikėlimą, tautos laisvės troškimą ir tautinės vienybės simboli. Ji mūsų tautai, tarytum anų laikų šviesioji žvaigždė parodžiusi kelią į naują žmonijos era. Kaip krikščioniškasis pasaulis kiekvienais metais mini Kristaus atėjimą, o tuo pačiu ir naują žmonijos dvasinį laikotarpį, taip mes švenčiame Vasario Šešioliktąją. Ją švęsdami prisimenam ne vien tik anuomet dėtą pastangas laisvei laimėti, bet gyvendami laisvame pasaulyje, nuolat keliam Lietuvos išlaisvinimo klausimą.

Skautų vadovas St. Ilgūnas kalbėtojai J. Miškinui, iškilmingai įteikė gražų labai vertingą leidinį-albumą "Laužai liepsnoja vakarus".

Toliau buvo rodomos skaidrės - Vilniaus ir Trakų vaizdai, meniniai ir kultūriniai paminklai ir išlikusios bažnyčios. Be to skaidrėse dalyviai žavėjosi tremtyje gyvenančių skautų stovyklavimo vaizdais ir jų organizaciniu ryžtu. Visą tai paruošė Stasys Ilgūnas, kuriam žiūrovai išreiškė nuoširdžią padėką ilgu plojimu...

Minėjimas buvo įdomus ir nuotaikingas, kurį skautai baigė mėgiamąja iškylavimo daina. (d)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Vytautas Janulevičius, vyriausias iš čia gyvenančių keturių brolių, mirė š. m. vasario 18 d., palikdamas liūdesį žmoną Anelę ir tris brolius Julij, Mečį ir Teofilį su šeimomis. Buvo kilęs iš Merkinės miestelio. Prieš 14 metų grįžęs iš Sibiro koncentracijos stovyklos prisijungė prie čia gyvenančių brolių. Palaidotas š. m. vasario 22 d. Visų Sielių kapinėse.

• SLA 136 kuopos, metinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 2 d. 3 val. p. p. Lietuvių Namuose. Darbotvarkėje: Valybos metinės veiklos pranešimai ir naujos kuopos valdybos rinkimai. Valdyba visus kuopos narius maloniai kviečia susirinkime dalyvauti.

• Salamander batų krautuvė (sav. B. Gražulis) persikėlė į naujas patalpas tame pat rajone, tik trečios durys nuo senųjų patalpų. Naujas adresas: 2534 Lorain Ave. Tel. 241-6788. Krautuvei reikalinga į savaitę 2-3 dienas patarnauti batų pardavimui ir talpinkinti raštinės darbuose.

ŽALGIRIO ŠAULIŲ KUOPOS ŠVENTĖ

Vasario 16 šv. Jurgio bažnyčioje pašventinta — pakrikštyta naujai įkurtos Clevelando žalgirio šaulių kuopos vėliava.

Vėliava pašventino kun. A. Sabaliauskas iškilmingu pamaldų metu, minint Lietuvos nepriklausomybės 57-tas metines. Vėliavos krikšto tėvai buvo detroitiečiai Jonas ir Adelė Poderiai. Be to buvo dar dvi poros kūmų, būtent: psktn. Dalia Orantaitė ir v. sktn. Vytautas Jokūbaitis ir Vladas ir Gražina Plečkaičiai.

Vakare Čiurlionio ansamblio patalpose Lietuvių Namuose įvyko žalgirio kuopos pobūvis su kviestais svečiais.

Gausų būrį pobūvio dalyvių nuoširdžiai vaišino sesės šaulės puikiai paruoštais užkandžiais. O jų vokalinis trio padainavo šaulių maršą.

Buvo eilė kalbų, sveikinių ir linkėjimų. Užbaigiant pobūvį jautriu žodžiu padėjo visiems kuopos pirmininkas muz. Alf. Mikulskis ir kuopos vicepirmininkė J. Budrienė. Kuopa per neilgą savo gyvavimo laikotarpį išaugo į stambų tautinio-kultūrinio darbo vietą. Šiuo metu jau turi 50 narių.

(pk)

Vasario 16 minėjime Clevelande pagerbiami savanoriai kūrėjai prisegant jiems gele. Iš kairės savanoriai kūrėjai: Barniškis, Braziulis, Čepukaitis, Pautienis, Šenbergas ir Johansonas. V. Bacevičiaus nuotr.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI CLEVELANDE

Clevelando ALTos skyrius šiais metais galėjo pasidžiaugti ypatingai gausiu žmonių dalyvavimu šventės minėjimo iškilmėse. Abiejų parapijų bažnyčios buvo pilnos maldinų, o popietiniame akte - koncerte arti 800 žmonių mūsų kolonijos mas-tu tai irgi rekordas.

Iškilmės pradėtos prie lietuvių paminklo pakeliant vėliavą ir padedant vainiką prie paminklinio aukuro. Iškilmėse, kurias pritarus ranka tvarkė ALTos valdybos narys A. Jonaitis, dalyvavo keletas šimtų žmonių ir 10 organizacijų vėliavos.

Naujosios parapijos bažnyčioje šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. L. Zaremba, kun. J. Kidykas ir kun. P. Dzegoraitis. Giedojimo parapijos choras vadovaujamas R. Brazaitienės. Be to, dvi naujas giesmes pagiedojė Ramovėnų choras vad. J. Kazėnui, Galingai skambėjo J. Kazėno solo su parapijos choro pritarimu pagiedota B. Budriūno 'Maldą'.

Šv. Jurgio bažnyčioje šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. A. Sabaliauskas. Giedojimo M.K. Čiurlionio ansamblio choras dirig. A. Mikulskio. Šių pamaldų metu buvo pašventinta žalgirio šaulių kuopos vėliava.

Po pietų su gero pavėlavimu (vis dar nesiseka atsikratyti šio blogo įpročio) pradėtas iškilmingas aktas. Jam vadovavo ALTos skyriaus pirmininkas A. Rukšėnas. 14 organizacijų vėliavos beveik visą sceną uždengė. Amerikos himną giedojė jaunas solistas Br. Kazėnas, pianu palydint G. Karsokienė. Lietuvos himną su dvasios pakilimu giedojė visi žmonės.

Maldą už žuvusius Lietuvos karius sukalbėjo kun. L. Zaremba. Po to buvo išskviesi iškilmėse dalyvavę Lietuvos parapijų savanoriai-kūrėjai - Barniškis, Braziulis, Čepukaitis, Johansonas, Pautienis ir Šenbergas. Jie buvo papuošti gyvomis baltomis gėlėmis ir pasveikinti nuoširdžiomis publikos katutėmis.

Po to sekė jau nuo seno (ir, tur būt, visur) išgyvenęs šablonas: kalbos, svei-

kinimai, proklamacijos, rezoliucijos. Įvairumą teikia nebent kiekvienais metais kviečiami nauji kalbėtojai. Šiais metais kalbėjo Clevelando meras R. Perk ir JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininkas inž. Alg. Gečys.

Meras R. Perk, R. Kuduko pristatė kaip nuoširdus ir ištikimas lietuvių bičiulis, kaip gabus administratorius ir geras lyderis, kurios didžiausias nuopelnas yra tautybių sąjūdžio suorganizavimas ir rėmimas tapęs pavyzdžiu ir kitiems šio krašto didmiesčiams, ir šiais metais kartojė savo teoriją apie galimybes išlaikyti pavergtas tautas iš komunistinių tyronų vergijos artėjančio rusų-kiniečių konflikto atveju, tinkamai pakreipiant šio krašto vyriausybės politiką ir diplomatinę pastangą. Kalbėtojo nuomone, JAV vyriausybė turėtų atitaisyti skriaudą daugeliui tautų, padarytas klaidingos politikos 1945 metais. Savo ilgą kalbą meras užbaigė proklamacija, skelbiančia Vasario 16 kaip lietuvių dieną.

Alg. Gečys (jį klausytojams pristatė Ingr. Bublėnė) savo gerai išmastytą, neįstėtą, bet daug pasakančią kalbą paliko gera ispūdį. Jis neiesko tuščių, vien emocijas keliančių frazių, bet kalbą ad rem. Keletą jo pareiktų minčių galėtume pavadinti originaliomis (o kai kam gal ir kontraversinėmis...) Pav., kalbėtojas samprotuoja, kad kiekvienas samoningas lietuvis galis ir turis būti savo tautos ambasadoriumi ir kovotoju už jos teises, kad nevertėtų tenkintis vadinamųjų veiksmų vedama kova atgyvenusiais ir neveiksmingais metodais. A. Gečys siūlo organizuoti veiklą kiekvienoje, kad ir mažiausioje vietovėje ir stengtis paveikti tos vietovės news media, itakingesnius valdžios pareigūnus bei politikus, kad jie suprastų Lietuvos reikalus ir reikale mums pagelbėtų. Kalbėtojas apgailestavo kai kurių intelektualų šaltumą mūsų gyvybiniams reikalams, o taip pat ir klaidinančia taikos bet kuria kaina iliuzija, kuriai pasiduoda daugybė šios šalies žmonių. Ilgėliau sustojęs ties bendravimo su tauta

klasimu A. Gečys laiko betarpi bendravimą su savais žmonėmis reikalingu. Bet lygiu būdu jis nepritarias ir smerkia tulų išėvių elgesį pravaržuojant komunistais ar panašiais epitetais asmenis, kurie ar nuvyksta į Lietuvą ir į visą komplikotą bendradarbiavimo problemą žiūri kiek kitaip, arba kurie kartais atsilanką į lietuvių menininkų išokupuotos Lietuvos koncertus. Baigdamas savo kalbą A. Gečys džiaugėsi mūsų aktyvaus ir samoningo jaunimo veikla. Kaip pavyzdį jis prisiminė praeitųjų metų vasarą įvykusį jo suorganizuotą jaunimo atstovų grupės pasimatymą su Kongreso atstovais Washingtonė.

ALTos skyriaus valdyba kiek teko patirti, buvo išsiuntinėjusi pakvietimus amerikiečiams valdžios įstaigų pareigūnams ir politikams. Daugelis jų atsuntė savo laiškus-sveikinimus. Ohio Gubernatorius atsuntė proklamaciją skelbiančią Vasario 16 Ohio lietuvių dieną. Ją perskaitė skautė D. Miškinytė. Miesto Tarybos proklamaciją perskaitė councilman Mr. Trenton. Rezoliuciją JAV vyriausybei perskaitė Ag. Rukšėnas. Buvo ir kita rezoliucija arba peticija, kurią paruošė ir parašus tarp lietuvių ir amerikiečių renka šv. Kazimiero aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai. Peticijos tekstą perskaitė Linas Johansonas. Peticija su parašais bus įteikta Ohio valstijos senatoriams. Ji trumpai bet aiškiai įtaigoja nesileisti i bet kokius sandėris su komunistine Rusija, kol jos pavergtos tautos nebūsią leista laisvai išsirinkti savo valdžias. Taip pat primena, kad pavergtųjų tautų laisvė nesąs Rusijos vidaus reikalus.

Koncertinę programos dalį atliko M.K. Čiurlionio kanklių orkestras diriguojant O. Mikulskienei. Visi džiaugėmės jaunųjų kanklininkų gerai išstobulinta technika, gyvomis ir darniai skambančiomis muz. Alf. Mikulskio kompozicijomis.

Trumpos pertraukos metu buvo paskelbti moksleivių rašinėlių "Ką man reiškia 16 vasario?" konkurso daviniai. Iš 13 atsiųstų rašinėlių konkurso komisija atrinko ir premijas paskyrė Rūtai ir Audrai Nasvytyms ir El. Muliolytei - visos laureatės yra šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinės.

Antrojo koncerto dalygirdėjome keletą Ramovėnų choro dainų. Repertuaras prasmingai pritaikintas šiam momentui. Pradėta garsiaja A. Baranausko daina "Netaip staigia platus plentas" harmonizuota J. Kazėno. Po liūdnujų, priešpaudus laikus apsakančių akordų stipriu unisonu ryžtingai ir iššaukiančiai "kad tu, Gude, nesulauktum... ir neįveiksi, sūnau šiaurės" pavaizduota tautos pasiryžimas nepasiduoti. Po to V.K. Banaičio "žygis į Vilnių" daina skirta laisvės kovų laikotarpiui. Ir vėl ramu ir šviesu gyvenimą laisvės laikais primenanti liaudies dainelė, dar viena karių raitelių daina "kur dangus ugnim liepsnoja" (muz. J. Strolis) primena artėjančios karo gais-

AUKOS BALFUI

1974 m. Clevelando Balfos skyriaus vajui, aukas prisuntė iki 1975 m. vasario mėn. 17 d. sekantieji asmenys:

250 dol. A. ir F. Kunevičiai. 159 dol. J. Warnicki. 155 dol. A. Alkaitis. Po 100 dol. — Dr. I. ir Ant. Jasiai, dr. J. ir D. Maurukai. Po 50 dol. — Dr. J. ir M. Kriauciūnai, I. ir Č. Šatka, dr. V. ir A. Karobliai, dr. J. Skrinska, dr. J. Mačiulis, J. J. Kunevičiai, dr. Vl. Bložė, dr. J. ir B. Balčiūnai, dr. E. ir M. Lenkauskai.

45 dol. — S. ir V. Akelačiai. Po 40 dol. — Dr. A. Martus, dr. K. Pautienis.

35 dol. — A. Mackevičius. 34 dol. — T. ir V. Urbaičiai. Po 30 dol. — Dr. V. ir V. Gruzdžiai, A. Styra, dr. N. ir G. Juškėnai, J. Krištolaitis, J. Stravinskas, dr. V. ir A. Mauručiai.

Po 25 dol. — A. Bielskus, kun. B. Ivanauskas, P. Razgaitis, A. Buknis, dr. A. Baltrušėnas, dr. J. I. Stankaičiai, L. Banis, J. Rumbutis, V. ir O. Jokūbaitis, J. Mikonis, dr. H. Brazaitis, V. ir A. Navarskai-Navr, P. ir D. Mikoliūnai, A. Garka.

24 dol. — Dr. J. Šonta. Po 20 dol. — E. Gincas, P. ir O. Skardžiai, J. ir N. Mockai, J. ir E. Januliai, dr. A. Butkus, dr. D. Degesys, dr. A. Aželis, B. Navickas, J. Vaičaitis, V. ir O. Rociūnai, dr. G. ir dr. S. Matai, R. ir A. Babickai, M. Iešmantienė, V. Roger-Radžius, Pr. Puškoriaus, V. ir A. Šenbergai, J. ir A. Kubiliūnai.

Po 19 dol. — Vl. ir B. Čyvai, J. Pivoriūnas.

Po 15 dol. — A. Masilionis, Vl. Šniolis, P. ir N. Bieliniai, J. Čyvas, J. ir A. Augustinaičiai, V. Apanius, O. P. Žilinskai.

Po 14 dol. — A. A. Mikoliūnai, J. Žygas.

13 dol. — Pr. ir E. Jogai. 12 dol. — J. Smetona.

Po 10 dol. A. Rukšėnas, F. Kaminskas, K. Palubinskas, kun. A. Goldikovskis, V. Mariūnas, V. ir T. Degučiai, L. ir A. Sagiai, Z. ir S. Obeleniai. St. ir D. Čipkai, M. Trainiauskaitė, E. Unger, A. ir R. Majorai, Br. ir R. Snarskai, A. ir J. Šiaučiučiai, H. ir G. Pikturmai, Alg. Pautienis, kun. G. Kijauskas, kun. J. Kidykas, kun. L. Zaremba, St. Lukas, O. ir B. Maželiai, St. Pabrinks, Alg. Kijauskas, J. Palukaitis, A. Nasvytis, H. ir S. Idzeliai, Vac. ir M. Valiai, S. Butrimas, J. Kaldauskas, J. Biliūnas, P.

rų dienas ir katastrofą nešanti karą. Po to griaudi ir tragiško sielvarto šauksmu nuskambėjusi J. Štarkos "Tušti paliktieji namai". Ir pabaigai tremtinio giesmės sukurta St. Sodeikos pagalb B. Brazdžionio žodžius "Lietuva, mano šiaurės pašvaistė". Publikai prašant koncertas užbaigtas ugninga karių daina-maršu iš Gounod operos "Faustas". Žmonės gy rė choro dainavimą ir džiaugėsi tuo drausmingu lietuviškai kariškos dainos vienetu. Meno vadovas J. Kazėnas ir akompaniatorė G. Karsokienė pelno nuoširdų įvertinimą.

Po koncerto buvo malonus pobūvis visiems, kurie šventiškos nuotaikos apimti, dar nesiskubino išvažiuoti į namus. Vaisės organizavo Br. Mainelienė su būreliu talkininkų.

ALTos skyriaus valdyba (pirm. Algis Rukšėnas ir nariai J. Malskis, Dr. V. Stankus, Ingr. Bublėnė, A. Alkaitis, A. Bakūnienė ir A. Jonaitis) savo svarbią kasmetinę misiją atliko sėkmingai. Ypač malonu buvo stebėti jaunų jėgų aktyvų išitraukimą į darbą. Linkime jiems sėkmės, ryžto ir energijos ir ateity.

Pr. Karalius

Kliorys, Vac. Kasakaitis, J. J. Pikturmai, St. Astrauskas, J. Skavičius, V. ir E. Račkauskai-Rack, B. Steponis, A. Puškorius, Edv. Stepas, Vl. Palubinskas, K. Ralys, V. Stimburiene, J. ir O. Žemaičiai, Vyt. Biliūnas, L. ir S. Keženiai, St. ir M. Slabokai, A. ir V. Valaičiai, A. ir E. Steponavičiai, St. ir E. Alšėnai, J. ir M. Damašiai, K. ir E. Gaizčiai, D. ir G. Iešmantai, A. Gylis, J. Balbatas, O. Rimbutienė, A. Devokaitytė, Alf. Karklius, J. ir A. Jankai, Vl. Blinstrubas, St. ir K. Lazdiniai, E. ir I. Ilendos, J. Virbalis, P. Zigmantas, D. Vaičiūnas, J. Jasinevičius, O. Geležiušienė, O. Matusevičienė, V. ir J. Januškai, A. Petrauskis, J. Stempuzis, A. ir A. Kavaliūnai, J. Lepeska, B. Gaidžiūnas, J. Gudėnas, Pr. Petraitis, A. Rakauskas, R. ir D. Vadopalai, Gelgotai, Petr. Kudukis, V. ir J. Steponavičiai, R. Kubiliūnaitė, St. ir S. Mačiiai, M. ir L. Baliai, A. ir A. Tamolionai.

Po 9 dol. — K. Vaičieliūnienė, J. Sniečkus, M. Ignienė, E. ir B. Malcanai, R. Zorska, P. Drabišius.

Po 8 dol. B. ir S. Garlauskai, D. ir D. Staniškiai.

Po 6 dol. — St. Melsbakas, P. Jocius.

Po 5 dol. — A. Baltrukonienė, V. Augulytė, K. Palubinskas, J. Zylė, Vl. Matulionis, St. Barzdukas, Z. ir M. Peckai, A. Lūža, Vl. Kaunas, K. Žygas, A. Vasiliauskas, A. Balašaitienė, V. Nagevičienė, F. Klimaitis, Kest. Sušinskas, St. ir V. Beperaičiai, P. Tamulionis, J. Baranauskas, P. Ežerskis, S. Nas-topkienė, J. Bartkus, A. Kasulaitis, M. ir O. Naumanai, J. Švarcas, A. Liutkas, A. ir T. Brazaičiai, F. Mackus, V. Benokraitis, J. Apanavičius, Petr. Kaunas, F. Modestavičienė, V. Rutkauskas, Alb. Sušinskas, E. Martinienė, S. ir S. Laniauskai, O. ir V. Kavaliūnai, Vl. Bačiulis, V. Juodis, J. Jakštas, A. Rauplinskienė, J. Čijuskas, S. Lingailienė, Pr. Mainelis, Ig. Gatautis, K. ir E. Širvinskai, K. Gaizutis, A. Bujo-kas, A. Eidukaitienė, K. Balaišis, K. Civinskas, A. Rastauskas, J. Juodišius, P. Nevulienė, St. Jurgaitis, M. Vinclovas, V. Bartuška, B. Dabrickienė, J. ir K. Šlapeliai, J. Naujokaitis, Juoz. ir Jadžė Naujokaičiai, J. Kazlauskas, B. Bernotas, M. Ivanauskienė, V. Palūnas, J. Krygeris, A. Šalkauskas, V. Miškinis, J. Žilionis, A. Kazlas, J. Kazėnas, J. Pauza ir XXX.

Po 4 dol. — I. Jonaitienė, H. Kripavičius, R. Valodka, A. Grėbliūnas.

3 dol. — V. Tamulis.

Po 2 dol. — K. Stašinskas, P. Jurgulavičius, O. Stankūnienė, E. Lasky, R. Brazaitienė, J. Milas.

Po 1 dol. — J. Saikus, J. Dumbrys, K. ir A. Atkočaitis, S. Žilinskas.

Visiems aukotojams, Clevelando Balfos skyr. valdybos vardu, turiu lietuvišką ačiū.

O. Jokūbaitienė
Clevelando Balfos Skyr.
įždininkė

VYSKUPAS ANT. DEKSNYS ALTOS CENTRE

Europos lietuvių sielovadai vadovaujas vysk. Antanas Deksnys aplankė Amerikos Lietuvių Tarybos centrą Chicagoje. Čia lydimas kun. dr. Igno Urbono, pasikalbėjo su dr. K. Šidlausku ir kun. J. Prunskiu išėvijos lietuvių reikalais.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptumiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas šventina žalgirio šaulių kuopos vėliavą. Prie vėliavos kūmai: Jonas ir Adelė Poderiai, Vytautas Jokūbaitis ir Dalia Orantaitė. V. Bacevičiaus nuotrauka

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI IRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• JAV Senate praeitą antradienį, vasario 18 d. įvyko Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas, kuriam vadovavo sen. Charles H. Percy. Jis savo kalboje pabrėžė, kad šiais metais galime pasidžiaugti kovoje už Baltijos valstybių išlaisvinimą bent dviemais laimėjimais: Simo Kudirkos išlaisvinimu ir radijo Liberty transliacijų išgavimu Baltijos tautų kalbomis.

Po minėjimo sen. Percy susitiko senato priėmimų kambary su Altos atstovais dr. K. Šidlausku, T. Blinstrubu ir dr. J. Geniu, o taip pat su grupe Washingtono lietuvių, kurių tarpe buvo dr. St. Bačkis, p. Vaičiulaičiai ir keletas kitų.

Chicago

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

LTN aštuntasis metinis narių susirinkimas, šaukiamas 1975 m. kovo 15 d. 5 val. p. p. nuosavuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Darbotvarkė: LTN Tarybos ir valdybos pranešimai, 1974 m. apyskaita, diskusijos dėl veiklos, direktorių rinkimai ir kt.

Susirinkime balsu teise

turi tik LTN nariai, įmokėję nemažiau \$100.00. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus bei pastabas pareikšti, kviečiami visi lietuviai.

Susirinkimui pasibaigus, 7 val. vak. visi susirinkimo dalyviai ir svečiai maloniai kviečiami-os pasilikti šeimyniško pobūdžio vakarienei, kuri bus servuojama tose pat patalpose. Kviečia LTN valdyba.

• BIRUTEI PŪKELEVIČIŲTEI ITEIKS DIRVOS PREMIJĄ

Kovo 1 d. 7 v. v. Lietuvių Tautinių Namų salėje, 6422 So. Kedzie, Chicagoje, rengiamoje literatūrinėje valandėlėje Dirvos novelės konkursų mecenatas Simas Kašelionis įteiks rašytojai B. Pūkelevičiūtei premiją 500 dol. už jos novelę "Kaip Arvis išėjo į žmones".

Visuomenė maloniai kviečiama literatūrinėje valandėlėje dalyvauti.

• Lietuvių Moterų Federacija dalyvaus sekmadienio popietėje, 1975 m. kovo 16 d. 3:30 val. p. p. Lietuvių Tautinių Namų salėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje.

Ši organizacija savo gre-

VAKARAS SU RAŠYTOJA BIRUTE PŪKELEVIČIŲTE

DIRVOS novelės premijos įteikimas įvyks šį šeštadienį, kovo 1 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautinių Namų salėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, Ill. Po programos bus kavutė.

Visa Chicagos ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama šioje literatūrinėje vakaronėje dalyvauti.

Rengėjai

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

tose turinti nemažą skaičių aktyvių moterų, susitelkusių paskirose vietovėse į savitus klubus, savo darnia veikla reiškiasi tiek tarptautiniuose, tiek lietuviškuose darbo baruose. Šios federacijos Chicagos klubas yra bendrininkas su Lietuvių Tautiniais Namais, rengiant sekmadienį popietes.

Norintieji arčiau su šia organizacija bei jos siekiais susipažinti, kviečiami popietėje dalyvauti ir maloniai praleisti valandėlę, gvildeinant lietuviškuosius reikalus bei juos vertinant laisvos lietuviškos moters požiūriu.

• Lietuvių Fondas Chicagoje ruošia išskilmingą pokylį, balandžio 12 d. 7 v. v. gražioje Martine pokylių salėje. Tą dieną įvyks Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas, o vakare bus atžymėtas sėkmingas pirmojo milijono užbaigimas. Visi Fondo nariai, būsimieji ir kiti mieli tautiečiai kviečiami šiame pokylyje dalyvauti. Bilietus prašomi įsigyti iš anksto L. Fondo raštinėje 2422 W. Marquette Road, Chicagoje, arba J. Vaznelio prekyboje — 2501 W. 71st St. Chicago, Illinois.

New York

• ALT S-gos 11-to Richmond skyriaus susirinkimas šaukiamas kovo 9, sekmadienį, 2 val. popiet pas dr. Birutę Paprockienę, 85-13 105 St., Richmond Hill. Visi skyriaus nariai kviečiami dalyvauti.

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

J. Stankus, Chicago	\$2.00
R. Guzulaitis, Indianapolis	12.00
H. Mislauskas, Media	 2.00
V. Janovich, Frenchtown	2.00
D. Venclauskaitė, Wolcott	5.00
V. Stadalnikas, Los Angeles	 2.00
Alf. Mikulskis, Cleveland	5.00
R. Patt, Cleveland	 2.00
A. Vokietaitis, New Haven	2.00
A. Pustelnikas, Chicago	..20.00
J. Saulėnas, Providence	5.00
Juozas Klausas, Phila.	 5.00
X. Y., Rockford	 2.00
V. Katinas, Richmond Hill	2.00
K. Barauskas, Glendale	..12.00
A. Kišonas, Dearborn Hts.	2.00
S. Jurgelevičius, Dorchester	 2.00
V. Vaitužis, Satellite Beach	 7.00
G. Žilionis, New York	.. 2.00
S. Mankus, Chicago	 2.00
Paul Mitalas, Jacksonville	7.00
L. Kalinauskas, Toronto	.. 2.00
A. Kasnickas, Chicago	.. 2.00
Kristina Gražys, Chicago	5.00
A. Šumakris, Cleveland	.. 5.00
O. Matusėvičienė, Independence	 2.00
X. Y., Cleveland	10.00
V. Mažeikienė, Lake Zurich	 7.00
Halina Bagdonas, Chicago	5.00
B. Magdušauskas, W. Germany	 7.00
J. Petkūnas, Chicago	 2.00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

• LIETUVOS Nepriklausomybės šventės minėjimu banga jau praužė pro Chicago ir kitas lietuvių kolonijas. Vasario 14 d., penktadienį, i Chicagoą tretį kartą buvo atvykęs Simas Kudirka ir pasakė pagrindinę, pusantros valandos užtrukusią kalbą jaunimo ruošame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Jaunimo centro salėje. Publikos antplūdis buvo didelis ir jos tarpe matėsi daug jaunimo. Beje, dalis publikos negalėjo atlaikyti ilgai užsitęsusių programos ir anksčiau apledo salę. Tą vėl vakarą pralenkiau progą susitikti su atstovais ansamblio, atvykusio iš Izraelio ir vasario 15 d. vakare davusio koncertą Chicagos operos rūmuose. Kaip jau Dirvoje skelbta, didžiąją dalį ansamblio dalyvių sudaro Lietuvos jauni žydai, paskutinių kelerių metų bėgyje iš okup. Lietuvos emigravę i Izraelį. I. ir dr. L. Kriaučiūnai su N. Burnsteinu vieną kitą ansamblio atstovą buvo atsivedę i jaunimo ruošą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą ir tie ištikimi lietuvių tautos draugai turėjo progos pamatyti scenos vaizdėlį apie S. Kudirkos šuolį i laisvę, išgirsti jaunimo choro dainas ir bent dalį S. Kudirkos kalbos.

• PO minėjimo, jau apie 11 val. vak. LB Gage Parko apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. I. Stončienės, surengė vakariene Jaunimo centro kavinėje. Vakarieneje dalyvavo S. Kudirka, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, PLB pirm. Br. Nainys, LB Vidurio Vakarų apyg. pirm. R. Kronas, daug jaunimo ir vyresnio amžiaus svečių. S. Kudirka vėl buvo publikos kietai apgultas. Daugumas iš jų norėjo autografų arba bent trumpai pasikalbėti jiems rūpimais klausimais. Įdomiausias vakarienos momentas buvo premijų įteikimas jauniesiems lietuviško rašto atstovams. Tokį konkursą buvo paskelbusi LB Vidurio Vakarų apygarda, i jį atsiliepė 52 mokiniai iš penkių lit. mokyklų, atsiuntę savo rašinius. Vertinimo komisija paskyrė eilę premijų. Vakarienos metu paskelbtos tik pirmųjų premijų (po 50 dol.) laimėjusių pavardės. Jas laimėjo Renata ir Ramona Bielskytės ir Raminta Jautokaite, visos trys Marquette Parko lit. mokyklos mokinės. S. Kudirkai gal buvo džiaugsmingiausios aki mirkos, kai jis fotografavo si su tomis jaunomis lietuvaitėmis, pasipuošusiomis tautiniais drabužiais. Kitus premijų laimėtojus pažadėta paskelbti vėliau. Kudirkos pagerbimo vakariene buvo baigta R. Krono žodžiu, kuriame LB apyg. pirm. ypač iškėlė už Lietuvos laisvę kovojantį jaunimą. Nors buvo penktadie-

Simas Kudirka su premijų už rašinius laimėtojomis Renata ir Ramona Bielskytėmis ir Raminta Jautokaite Jaunimo Centre vasario 14 d. V. Jasinevičiaus nuotrauka

nio vakaras, bet, gavus specialų dispensą, vakariene pateikta su mėsa. S. Kudirka ir šį sykį parodė savo nepalaužiamą nusistatymą: mėsos jis nevalgė, nes, matomai, senų bažnyčios tradicijų dar tebesilaiko okup. Lietuvos tikintieji, o dispensais naudojamosi ten, kur yra visko perteklius...

• VASARIO 16 d. rytą Chicagos miesto kiemai ir namų stogai baltavo nuo šlapio sniego. Lietuviai rinkosi į įvairias bažnyčias paprašyti Dievulio laisvės Lietuvai. Pagrindinės pamaldos atlaikytos Šv. Kryžiaus liet. šventovėje, kur ypač jautūrų ir patriotinį pamokslą pasakė JAV gimęs kun. J. Vyšniauskas, paskutiniu metu dirbantis kūrijoje. Į centrinės pamaldas žmonių gal nesusirinko tiek, kiek anksčiau būdavo, nes, matomai atgrasė sniegas ir automobilių pasistatymo problema. Bet, palyginus, didžioji šventė buvo apypilnė. Taip pat specialios pamaldos už Lietuvą atlaikytos Marquette Parko liet. šventovėje, "Tėviškės" liuteronų parapijoje ir kitose bažnyčiose. Pz. Marquette Parko ribose esančioje Šv. Ritos airių parapijoje po mišių buvo grojama Lietuvos himno melodija. O tai padarė ten vargoninkaujanti JAV lietuvių t. Šimutienė, muz. dr. L. Šimučio Jr. žmona. Tie, kurie dalyvavo Chicagos Altos rengtą pagrindiniam Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime Marijos aukšt. mokyklos salėje, buvo tikrai patenkinti. Minėjimą iš šabloninės plokštumos iškėlė puikiai paruoštos Lietuvos gen. konsulės J. Daužvardienės ir svečio iš Washingtono dr. S. Bačkio kalbos, dr. K. Bobelio žodis ir ypač meninė dalis, atlikta sol. D. Stankaitės, akt. Z. Kevalaitės. Visockienės ir Dainavos ansamblio, pirmą kartą pasirodžiusio diriguojant naujameno vadovei muz. A. Simonaitytei ir akompanuojant muz. A. Vasaičiui. Koncertą klausiusių nuomone, Dainavos ansamblis šį kartą pasirodė toks šviežias ir skirtingas savo meniniame pajė-

gume, kad tikrai džiugino besiklausančią auditoriją. Tikėkime, kad šio koncerto pasisekimas bus akstinas muz. A. Simonaitytei ir toliau vadovauti Dainavai, nors po vedybų rugsėjo mėn. ji su vyru išsikels i Rockfordą, esantį už 100 mylių. Prie gerų norų 100 mylių kelio, tikim, nebus kliūtis atvykti i repeticijas bent kartą savaitėje.

• ŠĮ kartą Chicagos Altos rengtame Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime iš amerikiečių kalbėtojų tarpo pasirodė tik apskirties valdybos pirm. G. Dunne ir Illinois kongresmanas F. Savickas. Todėl didieji amerikiečių dienraščiai apie šventę nieko nerasė, nes jie jau užtektinai mūsų tautinę grupę iškėlė paskutinių dviejų S. Kudirkos apsilankymų Chicagoje progą. Regis, svarbiausia, kad šiuo paskutiniu minėjimu beveik visuotinai patenkinti liko lietuviai ir gal todėl, kad šalia politinio, buvo ryškiai išskeltas ir kūrybinis akcentas, jį atstovaujant sol. D. Stankaitytei, akt. Z. Kevalaitytei-Visockienei ir muz. A. Simonaitytės vadovaujamam Dainavos ansambliui. Žinia, Marijos aukšt. mokyklos salės balkone šį kartą buvo ir kiek tuščių vietų ir gal todėl, kad prieš dvi dienas daug žmonių i jaunimo rengtą minėjimą sutraukė S. Kudirka. Bet, gyvendami pilnoje laisvėje, visi turime teisę minėjimus rengti. Kam sąlygos leidžia, dalyvauti ir dviejuose Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimuose nėra per sunku.

EXPERIENCED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR

Great opportunity to grow with an expanding manufacturer of precision drafting instruments. Must be capable of setting up and running small precision parts on three Brown & Sharpe OO Automatics. ONLY experienced need apply. Excellent working conditions, top pay, plus fringe benefits. Equal opportunity employer. For interview phone Plant Manager, Mr. J. W. Zansitis (201) 479-4128, or send resume to:

KOH-I-NOOR RAPIDOGRAPH, INC. BLOOMSBURY, N. J. 08804 (14-20)

Pranešame, kad 1975 m. vasario 10 d. Milwaukee, Wisc. mirė buv. JAV diplomato Jono Mažionio motina

A. A.

MARIJA MAŽIONIENĖ.

I JAV velionė atvyko iš Kauno 1962 m. gruodžio 4 d. ir gyveno pas dukterį Maryte, Milwaukee, Wisc. Velionė ilsisi Wisconsin Memorial Park kapinėse.

Nuliūdę liko:

dukterys Onutė Norkienė, Milwaukee, Wisc.

Aldona ir Cezaris Mamente, Romoje, Italijoje,

Marytė ir Vladas Happ, Milwaukee, Wisc.

Taip pat keturi anūkai ir du proanūkai.

P A D Ė K A

A. A.

BRONIUS VASYS-VASILIAUSKAS

Mano mylimas vyras, tėvas, uošvis ir senelis apledo šį pasaulį 1975 m. sausio mėn. 30 d. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje, 1975 m. vasario mėn. 3 d.

Nuoširdžią padėką reiškiamo kun. dr. Juškai už maldas koplyčioje, Šv. Mišias bažnyčioje, jautrius pamokslus ir palydėjimą į kapus.

Dėkojame inž. J. Arštikiui ir kitiems choristams už giesmes bažnyčioje. Tariame širdingą ačiū visiems draugams, pažįstamiems, organizacijoms ir giminėms atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Šv. Mišias, gausiai aukojusiems vietoj gėlių Lietuvių Tautiniams Namams ir dalyvavusiems laidotuvėse. Liekamę amžinai dėkingi visiems išreiškusiems užuojautą asmeniškai, laiškais ir per spaudą.

Gili padėka grabnešiams, Jonui Činkui, Edvardui Žitkui, Algiiui Visockiui, Zigmui Dailidei, Dimitrijui Ivanovui ir Juozui Ališauskui.

Ypatinga padėka dr. Petrui Žliobai už lankymą ir rūpestingą prižiūrėjimą ligonio. Taip pat, poniai Janei Ivanovienei ir Reginali Latožienei už rūpestį ir padėjimą man slauginti sunkiai sergantį vyrą.

Dėkojame laidotuvių direktorei poniai S. Butkus už nuoširdų ir rūpestingą laidotuvių tvarkymą.

Nuliūdę lieka

žmona, sūnus, marti ir anūkes